

1 ¹ Teofil M tite pote koj ni mv weye kun Zezi bage la kun di hōjsē zaa a kurgəm ni, ²Kala gu tere a finde kun ni dt yaable dōba, la a tombə bunma di zōe di tigi namba di pane ba la di dabri la a Dufre Lejkəm gaabi. ³Dı sv̄m belle ni di pəndəte di tombə namba ni di hōjsē di gille la walima zaagu kun hōjsru di həndi fegete. s̄yā finnā di pəndəte ba ni di weyri a Dufre haym̄i weyga. ⁴Finde dvm kunnv di la ba diri di bole:« ka na sırt Zeruzalem, tugo na na daa a hārāv hun weyga m weye la na nah̄. ⁵Zāj mirèle a hem yoro, la nako s̄yā dige yoro na dara a miréləm a Dufre Lejkəm yoro, ⁶A tombə namba mente, ba zige Zezi: «La a wakati naŋgv n̄ sontu lsrayel yu n pa gu ni? ⁷Zezi bole ba nt: «Gu go na ni, na h̄rc̄ a zamaanıu la wakatu hun a sa h̄igale la di gaabi. ⁸A Dufre lejkəm yita na nyuni, la na dara a gaabi na bagra m kəseti samba Zude dv̄ru Samari, Zeruzalem la a duniya daq̄ peta dv̄ru ni. ⁹Zezi kunnv weye koj di yable dōba, la ba f̄ey ba yeli di kala a dōte bene zu ba tilleni gu kerigi di ba yuba ni. (Zezi kun bole kojka di zaqe dōba la kunnv ba yeli dōba a dōte kerigi di.)¹⁰ La kun ba f̄eyfu ba yeli a dōba t̄y ba bene ni bena hi a p̄ēr̄ p̄r̄ey samba ba h̄if̄u ba p̄ute ni ba bo ba ni: ¹¹Nako Galile fuma bej, a sela la na h̄if̄u na yeli dōba niŋ. Zezi ant sırt na tilli ni di yaba dōba hoj̄ kana na naa di du yagu dōba koj, le kana di hagatru di be. ¹²A tombə namba sure a Olivie deriga naŋka ni ba go Zeruzalem. A Olivie derga ba h̄eyā la Zeruzalem, gu make kana zaka a fu heme di yaba a f̄ɔ̄nam finde (sabba finde). ¹³kunnv ba tere ba n̄ogole dōba daq̄ fun ba mane ba mentri nangu. Piyeri Zāj, Zaki, la Andre, Filipu, Tomas Bartelemi la Matiye, Zaki Alfi bi Sumɔ̄n a Zelote, la Zudi Zaki bi, ¹⁴Ba dv̄ru humn̄i dvm la, ba bagrı a Dufre zāanam ba ba dugra, ba la a kena , la Mari Zezi nya, la Zezi nyabu.

Matıyası zue Zudası tige ni

¹⁵ A s̄yā hej̄ yoro, finde dvm Piyeri h̄inne di h̄iku) Zezi fuma bunma te fuma zaŋgvf̄ la sofe tilleni. (di sabu a nyɔ̄u patiba namba tilli ni, bunma menti kale bagrı fuma zaŋgvf̄ la sofe. ¹⁶Dı bole:« M nyɔ̄omba la m nyimh̄u tilay kala a wārguri hār̄ey kun weye kon hibü.La Dauda nyur̄e a Dufre Lejkəm yome i fendi i wey Zudası weyga ani zu yigani a fuma bunma nyu le Zezi namba ni. ¹⁷Dı mu da w̄e la u kale ni, la a tomə hun ba pane nah̄i mu ba te di hole. ¹⁸Zudası kunnv yebə a keçgv la di wali zaabi mari nah̄i di sole di f̄oru nyuni gu kār̄i di lufi suru. ¹⁹Zeruzalem fuma dv̄ru d̄m̄one kun bagi koj; la ba yure a keçgv nangu la ba diḡe weyga Hakeldama, kun yati gu bo: «A nyem keçgv.» ²⁰Bine gu wārḡe a nanu leləu yoro: Maana di daq̄ bagı a daq̄ gomde la ka fu kā tugo gu yoro. La gu ḡone gu wārḡi maana fu s̄or̄ son di tomə(zu di tige ni.) ²¹z̄r̄a fu dvm bunma u la ba w̄e zaa u la u nyūsa Zezi yafu v ḡot̄, ²²zaa a wakati kun Zāj mirél a hem ni halt gu te a finde kun di sure v tilleni. Leni u la di bagra di sv̄m kəseti samba. ²³Ba benela a fuma hi: Zozef̄u ani ba yiti Barsabası, di seere dvm mu Zustus, la Matıyası. ²⁴A Dufre zāanam koj ba bage, ba bole:« a Dajsa Nk̄o la nyaa a fumabu dv̄ru buna. Hōjsu ani n tige fuma h̄i bej tilleni. ²⁵Dı hagatra a tomo, di da a tige a tomə hej̄ yoro a tige kun Zudası dv̄ge la di yaba.(a tige fun Zudası sure di yaba di tige ni») ²⁶La ba bage kana bagrı gu h̄rc̄ naŋgv; la gu nyīye Matıyası. Dik̄o ba dake fi la ga dvm namba ni.

A Dufre Lejkəm yirgəm

2 ¹ Kunnv a Pantekot finde tere, Zezi sabu namba dv̄ru mente tige dvm tej̄, ²La naadum tej̄ da ba ni a duk̄e hun nyaj̄ a saru bete duk̄e sure a dōba ni gu hibü la daq̄ fun ba tufu le. ³La ba niȳo a dilañ mbala a hanı dilañ kana i kör̄tu i yirgi ani kama ba yoro nyuni. ⁴Ba dv̄ru hibe la a Dufre Lejkəm ba zu ba weyri a weyni wōni mbala kana a Dufre Lejkəm pane ba hi. ⁵(Bine a findev nah̄i)A zuyfuma Dufre yombə gille binma sure a duniya daq̄ peta dv̄ru ni la w̄e Zeruzalem. ⁶A duk̄e hun

bagı nahı̄ mente a fuma namba.La ba dvrı̄ funvuge kvn anī kama d̄m̄on ba weyri la dı̄ gulle weyga .⁷ Gu zue ba la kala ba ba dabla ba gulle ni. La ba bole: bunma weyri bej dvrı̄ Galile fuma d̄? ⁸ Naana gu bage la u d̄m̄on ba weyri la anikama weyga kvn dı̄ w̄ōne. ⁹ Partya Medi la Eləm fuma. A fuma bunma w̄ē Mezopotanı, Zude la Kapadosiya, P̄ontu la Azi haymı̄, ¹⁰ Fargiya la Pamfili, Eziptu la Sı̄reni haymı̄ Libi bunma sı̄ri Rom, ¹¹ Kireti la Arabı, ba gīrc̄ a zuyfuma, ba gīrc̄ bunma tugati a hv̄mni ba yommu a zuyfuma diina. La la gu dvrı̄ u d̄m̄on ba sebrı̄ la u gulle weyni a Dufre toma kesey. ¹² Ba dvrı̄ gu zue la handa, ba b̄ey kvn dvrı̄ ba hunam; ba bolu domba ni:« A se koj yati gu bo?» ¹³ La gīrc̄ mu m̄om̄u ba, ba bolu:« Bej a hinam ba nȳōe ba yigunı̄ sum.

Piyeri weyri la a fuma namba.

¹⁴ Piyeri hunu dı̄ hukı̄ dı̄ la fi la ga dum namba, dı̄ zajı̄ dı̄ hilo dı̄ bo:« Nakı̄ a zuyfuma bunma w̄ē Zeruzalem na heme na h̄or̄ koj bi, la na d̄m̄ō m weyri hej ni.(d̄m̄ō na mu hali sebu na ni.) ¹⁵ A fuma bej ba nȳōe a hinam ba yigunı̄ sum mbala kana na nȳı̄fu gu na hv̄mni nuj, a s̄ı̄vır̄ b̄oregu dala d̄om̄. ¹⁶ Koj, kvn a annabio Zowel da bole la. ¹⁷ A Dufre bole a findev t̄esi hej ni M yirgr̄e M Lejk̄em fubi kama nyuni; Na benabu la na kenabu bagra a annabiou. Na gında feleeba dara naam.Na kâymōu mu dara a deyəu. ¹⁸ A nȳı̄, a findev nahı̄ ni M yirgr̄e mu Lejk̄em Mu toma w̄olba bena, la a kena nyuni, la ba bagra mu a annabiou. ¹⁹ M bagra a walt funfuhı̄ a d̄oba ni la a silər̄keenəu a s̄eende nynuni, a nyem, a hanı̄, la wugey. ²⁰ A ftre hagatra a yuku, a puları̄ s̄ı̄s̄ı̄ mbala a nyem la a Dajsa finde te, a finde keseygu a dubeegu koj. ²¹ La bunma belli yirtı̄ a Dajsa seere dvrı̄ dara la a hoptəm. ²² Israyel foma d̄m̄ona kvn bolu na ni:A Dufre h̄öñse Zezi Nazareti fu hoj a b̄or̄ anī hibit du hv̄mni la a h̄ayndeu, a silər̄keenəu, la a toma funfuhı̄ hun dı̄ wole na tilleni hej ni ²² Nakı̄ Israyel foma d̄m̄ō na a weyri hej. Na gille nȳaa Zezi Nazareti b̄or̄ hoj a Dufre h̄öñse dı̄ kəseti, la a h̄ayndeu, a walt funfuhı̄,la a silər̄keenəu hun Dı̄ pane dı̄ a deyła dı̄ w̄ol na tilleni . ²³ A b̄or̄ hoj zue la w̄öna ni mbala kana makı̄ a Dufre hv̄mni tı̄gam la kana dı̄ da bole gu, la nakı̄, na pane bunma b̄ey a Dufre b̄an̄ dı̄ a d̄aýr̄e bereengi nȳuni na kv̄ dı̄. ²⁴ A Dufre kende a sum gaabi Dı̄ fegeti dı̄, saba a sum go kana i dey i h̄ögō dı̄. ²⁵ Davda weye dı̄ weyga dı̄ bo:« M niyə a Dajsa finde kama m yigani, saba dı̄ w̄ē la m w̄önde digure kvn patı̄ ka be kebı̄. ²⁶ Gukı̄ la pa mu bunde d̄ondı̄, mu nȳr̄e weyri a weyri d̄ondı̄ mu kvl̄ koj gille hoyı̄ la a tamhā. ²⁷ Saba a Dajsa n ba dugra m(pvmdı̄) a seep̄e daantı̄ yoro, n ba pata mk̄ō a h̄ar̄ı̄ hoj kvl̄ w̄öñgu a hubre yoro. ²⁸ N h̄öñse mu a feylə b̄orftı̄,n hibol mu a bun-d̄om̄ı̄ n ga. ²⁹ Mu sabu dvgı̄ na m wey na ni fası̄ v kaga Davı̄di walt; Dı̄ sibę̄, ba fie dı̄, dı̄ hubre woyre yere halı̄ nyaj v tilleni. ³⁰ Kun dı̄ bage a annabio gille dı̄ h̄ore ke a Dufre sebole dı̄ ni: « dı̄ dum bunma sı̄ri dı̄ ni tufə̄ n yu kutre nyuni. ³¹ Davı̄di niyə kvn beli kunnı̄ dı̄ weye dı̄ sum fegetem weyga dı̄ bo dı̄ kvl̄ ba w̄öñgra a hubre yoro. ³² Zezi nandı̄ a Dufre fegete dı̄ la u dvrı̄ gu kəseti samba la. ³³ Dı̄ zajı̄ dı̄,dı̄ w̄ē a Dufre w̄önde digure dı̄ son a Dufre Lejk̄em hun dı̄ da bole (i bella) nahı̄ dı̄ yirgi v nyuni ik̄ na ni la d̄om̄on nuj. ³⁴ Davda gille ba nögöle a d̄obav ni la dı̄ bole: A Dajsa bole m Dajsa ni be tugo m w̄önde digure. ³⁵ Hali fun m bene pa n alba bagı̄ n wolə sibrufə. ³⁶ Maana Israyel dañ dvrı̄ h̄or̄ fası̄ ke Zezi hoj a Dufre bage a Dajsa la a Mesi. ³⁷ A weyga naŋka zue ba la handa ba zı̄gi Piyeri la a tomba s̄or̄ba namba ba bo naana u bagrı̄. ³⁷ Kun ba d̄om̄one a weyri hej, i zue ba la handa ba bo Piyeri la a tomba s̄or̄ba namba ni:« : sabu ase v heme v bagı̄ ³⁸ Piyeri bole:Tugatı̄ na a hv̄mni na zāa a yaafa na soj a hem a mirēləm la Zezi seere na walt zaabi yaafa daam ni. Na da a Dufre Lejk̄em h̄ăr̄ı̄ ³⁹ Saba kvn a Dufre bole naŋgu nakı̄, na gında la bunma h̄ey dvrı̄ ni la.(Bunma a Dufre yiti dvrı̄.) A fuma kale kvn a Dajsa a Dufre boj dı̄ bella dı̄ ga dvrı̄. ⁴⁰ Dı̄ weye weyri zaagu dı̄ h̄öñsu ba,la dı̄ pa ba a beni dı̄ bolu: «Hoptu na na gulle a fuma

bunma bēy a Dufre bej tulle ni. ⁴¹ Zaagu a fuma namba yoro soje Piyeri weyni nahī, ba soj ba mirēl ba a hem ni. A finde nañgu kvn woromsu fuma musu tā la daki ba ni. ⁴² Zaa nañgu ni ba pane ba gille fasti a tombə namba sebɔlamfti nahī ba nyi dombə, ba menti ba duri la ba bagrı a Dufre zāanam. ⁴³ A fumi nyie a fuma namba durvı saba a tombə namba bage a hāyndev tomə pɔtv. ⁴⁴ Binma pa a nyɔv namba durvı mente ba daam durvı bagı gu dvı. ⁴⁵ Ba dollu ba daam la kvn ba halfu ba teti la ba dombə tilleni kana maki ani kama nyu ganu ⁴⁶ finde kama ba mentra a Dufre dañ ni, la mentru ba duri ba dāy ni ba dura ba difi ba a bundonni, ba buna döndü la a Dufre. ⁴⁷ Ba nanti a Dufre, ba bagı a booni a fuma durvı ni la finde kama a Dañsa dakra ba ni a fuma binma di hopte.

A miligrō da yergam.(wolə sıbvı sıbvı sa)

3 ¹ Finde dvı Piyeri la Zāñ (Zāñ) debe dombə ni ba yagu a Dufre dañ ni a zɔyfire a Dufre zāanam wakati. ² Bine bɔrɔ dvı wote deñ ani le di la di pūvırı zaa di hulam ni, ba defu di finde kama ba belli sēyrı di a Dufre dañ keseygu nyurē ni, gu nyurē kvn ba yiti a senfugu, da di zorom binma zuru a Dufre dañ keseygu koj yoro. ³ Kun di ni Piyeri la Zāñ yagu zu a Dufre dañ nañgvı yoro, di zorome ba la a mar̄(a wōnde kaŋ). ⁴ Piyeri la Zāñ yele dt la tēy la ba bo di ni: «ye hv» ⁵ La di yele ba la, di nyufu di humni ni di dara kaŋ ba ga. ⁶ La Piyeri bole di ni: «M go mar̄, m go wvra, la kvn m hōfı gkɔ m pati ni; la Zezi Krist Nazareti bɔrɔ hon seere ni, hun n huki n yaba». ⁷ Piyeri nyi di digre di hūsi di. A wakati nañgu da, di wolə (kuba) la du wol-kvuya durvı kānjse (fegete). ⁸ Di hun garapu di huki, di yafı, di zuru a Dufre dañ nañgu yoro. Di yafı di sār̄ di dikri di nanti a Dufre. ⁹ Di hünne garapu di huki di zu a yabarey ni, di zu a Dufre kezseygu nañgu yoro la ba, di yafı, di sār̄ di dikri, la di nanti a Dufre nañgu. ¹⁰ A fuma namba durvı na dt, di yafı la di nanti a Dufre. ¹¹ Ba hōre dt: a bɔrɔ ani wote a dañ nyurē senfugu ni di zorom la. Kun bagi di ni nañgu zaŋe a fuma namba nyem handa ba timgu. ¹² Ba hōre a bɔrɔ ani da tufu a Dufre dañ keseygu nyire ni, kvn ba yiti a senfugu di zorom nandı la, la kvn fuma na kana di bage, gu timge ba, ba fungı handa. ¹³ Kun a bɔrɔ nandi ba sita Piyeri la Zāñ nyeeře, a fuma namba durvı funvę ba huy ba yau ba ga a gatande kvn yiti Sulemana gatandı ni. ¹⁴ Piyeri kvn na a fuma namba(koŋka) di bole a fuma handa namba ni: «Nakɔ lsrayel fuma asela la koj fungı na, asela la na yeli hu tēy mbala v gaabi ni wala v hārēy ni a fv hoj da a wolə. ¹⁵ Abraham, Isaaka la Yakoba Dufre ani le v kagama Dufre la dubsol di bi Zezi ani na te a wōna ni, Pilati bonjsu di dugvı di la na gañ. ¹⁶ Na gañe a hārēyō la a makifı la na bo ba dugvı na nnı a fuma kurɔ. ¹⁷ Mu sabu nyaa na la yuba durvı bage gu la a bēy la yoro. ¹⁸ Nujka a Dufre hibole kvn Dı bole la Dı annabiou durvı nyiyā di Mesi wargura. ¹⁹ Nañgu bine tugatı na a humni na zāa a yaafa na da na zaabi yaafa. ²⁰ Kun patı a Dañsa bela a bəəni, la Dı tungvı na ni ani di zōe di tigi Zezi Mesi ²¹ Zezi Mesi fēyra a dōba ni hali gu te a wakati kvn a Dufre felengiri kvn di bole la di annabiou nyiyā zaa kvn tɔngvı. ²² Moyizi bole a Dañsa na Dufre hūsalla di annabiou mbala mkɔ kana na dige yoro, la na sontə kvn di beli bo na ni ²³ Anı durvı ba soje kvn a annabiou nandı bole ba tigira di la a Dufre fuma namba tilleni ba kvn di. ²⁴ A annabiou kvn kurgı zaa samuel la binma debvı di ni durvı weye a fundev hej weyga. ²⁵ A annabiou la di aadı hin di nyiyē la na kagama di bo Ibrahıma m yomonə binma sıri ni m tı a duniyə fuma durvı ni a barke ²⁵ Nakɔ la a annabiou namba gında, la aadı kvn a Dufre nyiyē la v kagama di bo Ibrahıma ni: binma sıri n ni, ni m barke yommu gu te a duniyə danı fuma durvı. ²⁶ A Dufre hūsalle

dı tomo dı tuŋgv dı nakɔ ni dɔm da dı ti na nyufi ni a barke la dı hānsı antkama dı dugv a tomə zaabi.

Piyeri la Zāj a diina gituba mentidondre yigani.

4 ¹Kunnu ba fēyfu ba weyri la a fuma namba a seyə kuruba a Dufre daŋ daalı kōyō,la a Sadusiu tere, ²Ba buna hure handa kun ba kunde a tombə namba seböl a fuma namba ke kun Zezi fegete koŋ a siburuba fegetir. ³Ba nyiyē ba la ba ti a kasu saba a zōy zōnde handa. ⁴La zaagu a fuma namba yoro bunma dɔm a tombə namba weyni soŋe ba pa a nyu. A fuma bunma soŋ ba pa a nyu kale ya fuma musuv num ni. ⁵Gv wotre filligu a zuvfuma yuba, ba kāymɔu la deley nyuley samba mente Zeruzalem. ⁶Ba la Anna a seyə kuruba kōyō Kayafa, Zāj Alezandri,la bunma siri a seyə kuruba kōyō daŋ ni dvr. ⁷Ba pane Piyeri la Zāj be hiki ba yigani ba zigü ba ase gaabi wala ani seere ni na yerge a fu hoŋ. ⁸Piyeri hibe la Dufre Lejkəm dı bo ba ni: ⁹« a fuma beŋ nyufi samba,la na kāymɔu na zige hu la nyaj na da hɔrɔ a hārēy hun bagi a pūvři hoŋ ni, la kana dı da la a bəəni(a yergam) ¹⁰Hɔrɔ na koŋ gu hānsı, nakɔ durv, la lsrayel fuma dvr: A bɔrɔ ani hifu na yigani hoŋ, Zezi Kuristi Nazareti bɔrɔ ani na banje a dāyře gaaru nyunt na ku la a Dufre fegeti dı, dı sırt a siburuba tilleni nandi seere ni dı da a bəəni. ¹¹Zezi le a gende kun a Dufre titebole: A gende kun nakɔ a loburubə duge nangv la hagatt a lobəm nyu. ¹²A hoptəm go tige sorfa kā saba seere sɔrgu kā go a duniya. ¹³Kun ba na Piyeri la Zāj bun-kaney nahī, gu zue ba la, kun ba nyaa a fuma da la ba ba te keo, ba nyaa la ba da Zezi nyerē. ¹⁴La kun ba ni a bɔrɔ ani ba yerge nandi dı hifu ba yigani gille gu go kun ba bolu. ¹⁵Ba pane Piyeri la Zāj siri ba mentrifə nangv la ba wey la dombə ba bo: ¹⁶Naana u bagri la a fuma beŋ, saba Zeruzalem fuma dvr hore fast ke ba bage a hāynde tomde keseygu kun u ba dey u tā. ¹⁷Kun pati ka a fuma dvr be dɔmə kun bagi koŋ, u ganjan na ba ka gɔ ba wey fo kā ga a seere koŋ weyga. ¹⁸Gvko ni ba yure ba, ba ganjan ba fast fasti ka ba seböl ka ba wey Zezi seere weyga. ¹⁹Piyeri la Zāj yorbe ba nt: « Na mu ye,a Dufre yigani u heme u soŋ nakɔ wala u heme u soŋ a Dufre ni. ²⁰Ukɔ kɔ ba dey u ba weye kun na la kun u dɔmɔne. ²¹Ba wole ba la kōynde la ba dugv ba ba yaba,saba ba ba da a bɔrɔ kana ba bagri a zaabi a fuma namba gille, ke a sel a fuma namba dvr nanta a Dufre kun bagi naŋgv gille. ²²A bɔrɔ ani yergam bagi a hāynde nandi zena kū finnā. ²³Kun ba duge Piyeri la Zāj ba yaa la ba dombə ga, ba bo ba ni kun a yubu,a seyə kuruba la a kāymɔu kun bole ba ni. ²⁴Kun ba dɔmɔne konjka ba dvr mente bunde dum ba zaj ba hilfi ba yileŋgi a Dufre ni ba bo:« A Dajsa nkɔ la bagi a dɔba a sēende la a yisa la kun wē gu yoro dvr. ²⁵Nkɔ la pa la N Lejkəm u kaga ani le n wɔlɔ Davda bo: a se la kun a digəmə buna fire? La a fuma beŋ hōfū a hunamamft a bundv? ²⁶A duniyə yubu hunne ba hiki da ba wol a kōyba menti ba ba wol a Dajsa la dı Mesi ²⁷A nyu la Herodi la Ponsi Pilati mente ba la a digəmə wāanu la lsrayel fuma da ba wol Zezi a Mesi n tomə wɔlɔ hārēyō ani n zōe n tigi hoŋ. ²⁸Ba bage gu la da ba hibol kun n tige a humni da n bagi n gaabi la humni bonej ni. ²⁹A Dajsa masanjkɔ ye ba woləm hej wali, la n kaŋsal n tomə wɔlba buna da ba wey n weyga ken. ³⁰Nasi n wōndē n pa ba a gaabi da ba deysi yergi ba bagi hāyndev la a tomə fənufuhı ka Zezi n tomə wɔlɔ ani zōe n tigi hoŋ seere. ³¹Kunnu ba bage a Dufre zāanam ba kendı a tige fun ba mente nangv kebe ba dvr hibu la a Dufre Lejkəm ba buna kaŋsi ba weyri a Dufre weyga. ³²A fuma pɔt̄ bunma pa a nyu namba dvr bage bunde dum la humni dum,ani kama ba bolə kun dı halfu diko tenten nyuŋgu la, kun ba hōfū dvr ba dvr nyuŋgu la. ³³La a gaabi kesey a tombə namba pane a nyusa Zezi svum fegetəm kəseti,la Dufre pane ba dvr a barke kesey. ³⁴Warga sa kā go ba yoro saba a kebvv la dēy samba dvr dɔllə hi la, la ba bellı la i marı a tombə namba ga, ³⁵ba pati a tombə namba ni a marı nahī, ba teti hi ba pati ani kama kana hugatri dı nyu. ³⁶Zozefu Sipurusı fu kun le Levi digre

ani ni a tombə namba te a seere Barnabasi kun yati gv bo: a buna zəgəmə. ³⁷ dole dı keçgu be pa gv marı nahı a tombə namba ni.

Ananiası la Safira

5 ¹ La a bɔrɔ dvm ani ba yitt Ananiası la Safira dı keçŋ dolle ba keçgu. ² Dı la dı keçŋ dəməne dombə ni dı hɔ̄gɔ i gɔ̄rɔ la dı yav i gɔ̄rɔ a tombə namba ni. ³ Piyeri bole dı ni: «Ananiası a sela la a Seytani hal n bündə halı n wolo a Dufre Lejkəm ni n hɔ̄gɔ a keçgu koj marı hun n bene la hej gɔ̄rɔ?» ⁴ kun fendi kun n dollu a keçgu koj nkɔ la halfu gv, kun n dole mu nkɔ dɔ halfu gv marı nahı n bagı hi kun boj wala? A se la pa n tu koj n humni ni? A fumabu ni dɔ n wolole la a Dufre ni n wolole». ⁵ Ananiası kun dəməne a weyni hej dı sole dı sibv. Bunma dəmə gv dvrv funuge handa. ⁶ A gunda senbə bene ti dı ni a bɔrgɔ la ba dege dı ba yav fi. ⁷ Kun maki leriū tā naŋgv belleni dı keçŋ nandi bene, la dı ba hɔ̄re kun bagı. ⁸ Piyeri zige dı la: «Bo mu ni nuj zaka da na dole na keçgu koj?» Dı yorbe dı ni, nuj zaka da v dole gv! ⁹ Piyeri bole dı ni: «Naana na bage na dəmə dombə ni da na tigı a Dufre Lejkəm na ye-na? ye binma yav fi n bara a daŋ nyurę ni ba bella yav la nkɔ mu». ¹⁰ A wakati naŋgv da dı sole Piyeri yığanı dı subv. A gunda senbə namba kun tere ba kündə dı sibv, ba dege dı ba yav fi dı bara pite ni. ¹¹ A fumı kesey nyiyę a Dufre fuma la a fuma bunma dəmə a wali nahı dvrv.

A hāyndev pötü.

¹² A tombə bagrı a hāyndev la silənkeenəu pötü. A Dufre fuma namba dvrv menti dombə Salomə gatande ni. ¹³ Fu sɔ̄rɔ kā go beni dı menti la ba, a fuma namba dvrv nanti ba. ¹⁴ A fuma pötü a kena la a bena bunma pa a Danşa a nyɔv ba dakrı ba menti-dondore naŋgv ni. ¹⁵ Ba defu a bāatau ba bellı la a bɔrfı nyufı ni kun patı Piyeri gonduru ka maana dı lengəm da ani nyuni i hore ba yoro ¹⁶ A fuma pötü handa la sırı a sagnı hun zengi Zeruzalem la bellı la a bāatav, la a fuma buma a ziniu wargrı. La ba dvrv da a yergam kōrū.

Tombə namba a gitiba yığanı.

¹⁷ A seyə kurvbə kōyɔ, la bunma wē la dı, kun yati gv bo a Sadusiyev bagę a bunzamı la tombə namba. ¹⁸ Ba nyiyę a tombə namba ba ti a kasv. ¹⁹ La la a nyirę a Dufre maleeka benc keleti a kasu daŋ naŋgv daŋ nyiyă dı pa ba sırı la dı bo ba ni: ²⁰ «Yav na a Dufre daŋ keseygu koj yoro na sebı a fuma namba ni a feylə feley koj wali dvrv. ²¹ Kun ba dəməne koj, ba wuke dəcmde ba yav zu a Dufre daŋ naŋgv yoro ba sebıl a fuma .A seyə kurvbə kōyɔ la bunma dı la ba wē namba mente la ba yuri a zuyfı girıv gitiba kōyba ba be. La ba tıŋgv ba yav pa a tombə namba sırı a kasu daŋ ni ba bella ba. ²² La a daalıba namba kun tere ba ba kündə ba a kasu daŋ naŋgv yoro, ba hagate ba yav bo: ²³ «U kündə a kasu daŋ naŋgv daŋ nyiyă kellifı hājsüm a daalıba mu hıfı ba tige ni, la kun v kelete v ba kündə fu kā a yoro». ²⁴ A Dufre daŋ daalıba kōyɔ la a seyə kurvbə kōyba namba kun dəməne kojkı ba humni weyme la kun zuru la a tombə namba ba bēy kana a wali kon yati gv bagı. ²⁵ Dıdum bene bo ba ni: «Ye na a fuma bunma na te a kasu namba wote a Dufre daŋ keseygu yoro ba sebıl a fuma» ²⁶ A Dufre daŋ keseygu naŋgv daalıba kōyɔ pane dı fuma yav bella a tombə namba. La ba ba wole ba saba ba funna ka a fuma namba du ba la a genjə. ²⁷ Ba benc yav la ba a diina girıv gitiba kōyba yığanı, la a seyə kurvbə kōyɔ zigı ba a zigıv hej: ²⁸ « U gaŋjane na la ka na sebıl la a bɔrɔ hoj seere. La ye gv le na hibole Zeruzalem dvrv la na sebılam hej, la na boj na del dı svı v nyuni. ²⁹ Piyeri la a tombə namba bole: «A Dufre ni a fv heme dı soj kay a fobi ni dɔc la. ³⁰ U kagama Dufre fegete Zezi ani na banje a dāyrę gaarv nyuni. ³¹ A Dufre hūsale dı la dı gɔrgı dı digre dı bagı dı a yɔv la a hopturo da dı pa lsrayel fuma kana ba tıŋgatrı

a humnı ba da ba walt zaabi yaafa.³² Uko gv kəseti samba, uko la a Dufre Lejkəm kvn dı pane bunma sontu dı nt.³³ kvn ba dəməne a weynı hej ba buna hunne handa ba bojsu ba kv a tombə namba.³⁴ La a Farizi dvm dı seere Gamayel a taureta deyle nyuley sa anı a fuma durv dubsolu dı hunne dı hiku a diina gırıv gitiba namba tullenı dı bo ba tıgı a tombə namba ba tullenı.³⁵ La dı bole ba nt:
«nakə Israyel fuma bej daa na na gille la kvn na hunam da na bagı a bera bej».³⁶ Saba kvn ba təngę koj da Tedasi hunne dı bagi dı gille a fv keseyo a fuma kvn zagıvçu nā la debu dı nt, kvn ba kve dı, bunma debu ni namba durv sāyge gv bagi bindı.³⁷ Gukə belleni Zudasi Galile fv mo hunne a kalam wakati dı zəgom a fuma zaagu ba debu dı nt. Dikə ba kve dı bunma debu dı ni namba durv sāyge.³⁸ M bolu na ni masajkə ka na zu ba boro ni dugu na ba ba yaba saba gv kunde kvn ba bagrı koj sita a fumabu ga gv ba yaga yugant.³⁹ La gv kunde a Dufre ga gv sıti na ba dey na yey gv yena gv burı ka na wol la a Dufrel! A diina gırıv gitiba namba soje kvn Gamayel bole naqıgı.⁴⁰ Ba yure a tombə namba ba pum ba, la ba gaňjan ba ka ba wey Zezi weyga la ba dugu ba yaba.⁴¹ A tombə namba sure dej la a bun-dənomı kvn a Dufre yele ba bunma maki ba da a warga a Daňsa seere gille.⁴² Fünde kama a Dufre dan keseygu yoro la a dēy yoro ba ba dugı ba sebəl a fuma la sebrı ba ni Zezi a Kristi kibarv dəndvugı.

A tombə zōe bera pē da ba hānsrı ba la a tomə

6¹ Zezi nyıv patiba bej menti-dondre koj kurgəm sərə, a nyıv patiba bej kale hebrefe weyribə namba ni: ba bolu ke a dıw terəm wakati durv ba lırə bakı gelev ni.² Ko tombə fi la ba hī namba mente a fuma poteýba a nyıv patiba namba ba bo ba nt: « Gu ba tofə uko dugı a Dufre weyga kej sebam da v ye a dıw walt. ³ Gukə gille, zə na bera pē na tullenı bunma hñfı a kəseti hñrəy, ba hibu la a Dufre Lejkəm la a humnı, uko a tombə bej degella ba la a tomde koj. ⁴ Uko kə, v fəyrə v yagu yugant la a Dufre zäänam la dı weyga sebam.»⁵ A weyga kej dəpjse a fuma namba durv ni; ba zə Etənnı a boro ant hibu la a Dufre nyıv panam la a Dufre Lejkəm, dikə la Filipu, Prokori, Nikanorı, Timon, Parmenasi, la Nikolası, Antiosı fu ant tugo a zuyfuma diina nt.⁶ Ba bela ba a tombə namba yugant, ba zää ba ni a Dufre ba tiki ba nyufi la a wōna.⁷ A Dufre weyga kej laŋgrı, a taalibu kale dakri handa Zeruzalem saga kej yoro, la kvn dakı mu a Dufre ni seyə kurvbə handa handa patt Zezi a nyıv.

A fuma wollu la Etənnı tomə hej

⁸ Etənnı, ant hibu la a Dufre bagam dı ni la a gaabı da bagra a hñyndev la a siləŋkeenəu a fuma namba tullenı.⁹ A zuyfuma menti daj la wote, kvn ba yiti bunma surı a bori tarey ni menti daj, a fuma bunma wote dej namba giçər la a fuma bunma siti Sureni, Alezandri, Silisi, la Azi , zue la ba tırı taka la Etənnı.¹⁰ La ba ba deyse ba wey ba dobo Etənnı, saba dı weyra la a humnı hun a Dufre Lejkəm patı dı.¹¹ Ko ba yebe a fuma da ba bo: «U dəməne la dı weyri a weynı hun tıgommı annabi Moyizi la a Dufre». ¹² Ba hñse a fuma bej durv, a kɔybı bej la a deyley koj nyuley samba bej. Ba bennı nyı Etənnı ba yav la a gırıv gitiba menti-dondre koj yugant.¹³ Ba da la a wolou kəseti samba bunma bolu: « A fv hoj ba dvıgra a Dufre dan keseygu koj la a deyley koj huysam.¹⁴ U dəməne dı bolu ke Zezi Nazareti boro hoj wurgı a Dufre dan keseygu koj la dı tugatlı manu hin Moyizi panı hu hej».¹⁵ A fuma bunma da tutu a gırıv gitifa namba durv yıba wē la Etənnı nyuni, la ba niə ke dı yiga wē la mbala a maleeka yiga kana.

Kana Etənnı weye la kana ba kve dı.

7¹ A seyə kurvbə kōyō hoj zige Etənnı: «Kvn ba bole ni koj a nyıv la?»² Etənnı yorbe: «Nako, mu sabu la mu samba bej dəmc na: A Dufre keseyo a dubeyo

pəndətə v kaga Abraham ni, kunnu dı wē Mezopotamı, kvn fendi kvn dı yagu tugo Haran; ³ dı bo dı ni: "Stri n səende ni, la n sa daq, la n yau a səende fun m yagu hūjsu nt kon ni." ⁴ Abraham sire a Kaldeu səende ni, la dı yaa tugo Haran. Dı sa hoj svım bellenti, a Dufre tige dı deñ dı pa dı be a səende fun v wē nyaŋ nuŋ kon. ⁵ A Dufre ba pane Abraham mbaa a tige fun a wole sibrū zaka da gu bagı dı nyvngu, la dı nytyē la dı a aadı ke dı pata dı la a səende kon, la bunma belli sıri dı ni bej la belli hal gu. La kunde, a wakattı naŋgu, Abraham go bi. ⁶ Ye kvn a Dufre bole dı ni: "Binma sıri n ni yaga tugo a bali səende ni, ba hagatra a bɔrı deñ, ba wargra ba la zenə zaŋgufu nā." ⁷ La Mko a Dufre, m bella gırı a digə binma belli bagı ba a bɔrı namba, gukɔ bellenti, binma sıri n ni namba sita deñ la ba bella potç mu a tige kon ni. ⁸ Naŋgu bellenti, a Dufre nytyē la Abraham a aadı, dı bo dı zu a bangu, dikɔ la bunma belli sıri dı ni dvrı: Abraham kvn hule Izaki dı te la a bangu dı sɔyā tua ni. Izaki bage le dı bibɔrɔbi Zakɔbu ni, la Zakɔbu mu bage le dı bubenabu ni, v kagama fi la ba hī bej ni.

⁹ A kagama namba bage a bun-zamı la Zozefu, ba dol dı da ba yau la dı Eziptu dı bagı a bɔrga. La a Dufre wē la dı. ¹⁰ A Dufre tugle la dı, dı tige dı a warga dvrı yoro. Di pane Zozefu a humni dı bagı dı ni Farɔŋ bojsu dı, Farɔŋ bage dı ant dabsıru Eziptu la dı gille daq dvrı ni. ¹¹ Bine, a hām kesey bage Eziptu la Kanaan səende dvrı ni; gu kaŋse handa, la v kagama bene kuy kvn dvrı dırı. ¹² Zakɔbu dɔmɔne la ke a dwı wote Eziptu, la dı tungsı dı bubenabu v kagama bej a pote. ¹³ Ba yabrey hīindigü ni Zozefu soŋe dı nyɔɔmba hɔrɔ dı, la Farɔŋ mu hɔrɔ Zozefu stıffa. ¹⁴ Gukɔ ni Zozefu bole ba yau bela Zakɔbu dı sa, la dı daq foma dvrı. Di daq naŋgu foma kale finpē la ba nüm la. ¹⁵ Ko Zakɔbu hunne dı yau Eziptu, la deñ dı sibe, dikɔ la v kagama. ¹⁶ Ba degle v kagama namba ba yau la Sisem saga ni, ba yau fi ba a hubre ni kvn Abraham da yebə la a marı. Dı yebə a hubre kon Sisem Hamori gunda bej ga.

¹⁷ A wakattı kvn a Dufre heme dı hibol kvn dı da bole dı bagra Abraham ni kvn woromsru, dı nibuni bej kale dake ba pɔrsu handa Eziptu. ¹⁸ Kala a yɔv feleyo anı ba hɔrɔ Zozefu bene dırı Eziptu yu. ¹⁹ A yɔv nandi bage a humni sɔŋney la v digə namba dı wargı v kagama a warga gille gille, di pane ba dugu ba bu sɔmı ba subı. ²⁰ A wakati naŋgu Moyızı hule, la dı bage a bi senifo a Dufre yibile ni. Pilav tā ba hɔgɔle dı dı sa daq. ²¹ La kunnu ba yaa dugu dı, Farɔŋ bikęɔŋbi zaŋe dı, la ga vere dı la mbala ga gille bi. ²² Ba sebɔle Moyızı Eziptu samba nyiley dvrı, dı weynı la dı toma dvrı bage a gaabi.

²³ Kunnu dı hibe zenə finnā gu bene dı humni ni dı yav ye dı sabu, lsrayel gunda bej. ²⁴ Dı na la Eziptu fu dı wargrı dıdum ba yoro, dı te faasa dı nyındı hor ni, la da dı tıgi dı ni a bunde dı kve la Eziptu fu nandi. ²⁵ Dı nyifa dı sabu namba hɔta ke a Dufre bojə dı yom la dikɔ dı hoptu ba, la bako ba dɔmɔne gu le. ²⁶ Gu wotre fullıgv, dı yaa la kundı lsrayel foma ba hī ba wollu, dı bojsu dı magal ba; dı bole: « Nakɔ kaŋ dım ten la na; ase la la na wargrı dombə?» ²⁷ La, anı wargrı dı dondo nandi bole Moyızı ni: «Kun zaŋ ni la hv, anı la bagı ni v yɔv wala v guriw gitɔ?» ²⁸ N bojə n kv mu, kana kve Eziptu fu hoj dëy wala?» ²⁹ A weyga ken gille Moyızı hue dı yau tugo Madiana səende ni, deñ dı hule bubenabu hī.

³⁰ Gu zenə finnā ni, a maleeka pəndətə dı ni a durugı toore ni Sinay derga kon ga, a kate kvn nyırı a hanı la i ba dıra gu yoro ³¹ Moyızı kvn na kon, gu bage dı ni a hāynde, la kvn dı woromsru da dı ye, dı dɔmɔne a Daŋsa hilo bolu: ³² «Mko le n samba Dufre, Abraham, Izaki, la Zakɔbu.» Moyızı dvrı kebrı dı funvuge dı ye koynde. ³³ A Daŋsa bole dı ni: «Tıgi n lɔŋga, saba a tige fun n hufu kon a Dufre tige la gu. ³⁴ M həndi na mu foma bunma wote Eziptu warga m dɔmɔne ba seməmfı, la m yirge da m hoptu ba. Masaŋka be m bojə m tungsı ni Eziptu.

³⁵ Eziptu, lsrayel gunda bej da gaŋe Moyızı kunnu ba zige dı: «Anı la bagı ni v yɔv, la v gitɔ?» Moyızı nandi a Dufre tungsı, a maleeka a kate kvn nyırı a hanı la

ı ba dura gu koj yoro dı bagi dı a yɔv la a hoptro. ³⁶ Dıko la bagi a häyndeu la a silənkeenəu dı pa ba sırt, dı hɔgɔ ba dı yau la a yısa sɔmju koj gamsre dı keki la ba a durugu toore yoro, zenə finnā ³⁷ La dıko Moyizi nandi la bo lsrayel gında bej ni: « A Dufre tigra na sabu bej tilleni a annabio mu kana. ³⁸ A fuma potu handa namba tilleni durugu toore koj yoro , dıko le a fu ani da wẽ u kagama bej la a maleeka ani weyri la dı Sinay derga koj nyuni tilleni, dı soje a weyni hin patı a feyley dı pa hu. ³⁹ U kagama bej ba bojse ba soj dı nt, la ba gaŋe dı la, ba hımnı hagate i go Eziptu. ⁴⁰ Ba bole Aarɔŋ ni: «Wuri hu ni a dufrev i zuru hu yiganı, ke ase la Moyizi ani pa u sırt Eziptu hoj kɔ u bẽy kun te dı. ⁴¹ A finde koj finde ba pane ba wuri a tooru a ne-bi lobre ba bagi gu ni a seyə, ba ti dɔŋɔcɔ ba wɔnde tomə gille. ⁴² La a Dufre pane ba a bele, dı dugu ba pota l fire, a pilaŋa la a wɔrtyāŋbu, kana gu wārge a annabiouma bej tira yoro:

«lsrayel gında bej, mkɔ ni la
kun na bage a kaarema a seyə la seyə sɔrhi
zenə finnā a durugu koj ni wala?

⁴³ Nakɔ degele a tooru kun ba yitu Moloku tɔnfı daŋ
la na dufre Refan wɔrfe.

A tooyav hej na bage da na potollu hi.

Guksa la pa m pata ba nyi na ba yau la na fun hēyhī kū Babiloni.

⁴⁴ A durugu koj ni u kagama hɔfa a kəseti tɔnfı daŋ kon: Gu lobe kana ani wey la Moyizi nandi hūŋse dı gu. ⁴⁵ U kagama bej kun da a daŋ koj ba hɔgole gu la ba yau a sēende kun Zozue hāŋse ba ba wol ba soj koj ni; la a Dufre həndi gome a sēende koj fuma dı tigı dı sabu yiganı; la a tɔnfı daŋ naŋgu tugle deŋ kala gu tere Davıdı yu wakati. ⁴⁶ Davıdı nandi a Dufre bage dı ni , la dı zāane da dı lobu Zakobu Dufre ni a daŋ. ⁴⁷ La Salomɔŋ la lobu a Dufre ni a daŋ. ⁴⁸ La la gu dvrı a Dufre keseyo hoj ba tufə a dan kun a fumabu lobe yoro, kana a annabiou bole gv:

⁴⁹ A Daŋsa bole: “A dɔba mu yu kuture la,
la a sēende koj mu wolə dellifə la.

A se daŋ na loburu mu ni,
la nde tige na patı mu fun m dey m tugo m fɔɔ?

⁵⁰ Mkɔ dɔ ti taka hej dudu wala?

⁵¹ Nakɔ a nyufi karey samba, bunma kel ba dinna la ba buna na ba dɔmɔna kun a Dufre bole, na gaŋa zaman-kama kun a Dufre lepkəm bolu. Na kagama kana la na. ⁵² Annabio nde nyundi na kagama ba warge? Ba kve mbaa bunma fendi ba sebū a makifɔ hoj benam , ani nakɔ te zamba na pa ba ku hoj. ⁵³ A Dufre tuiŋe dı maleekav ba be pa na a deyley koj la na gaŋe na yom gv.»

Kana ba due Etienni ba ku

⁵⁴ Kun ba dɔmɔne a weyni hej i hūse ba buna, ba buna hej horı handa la Etienni ba dvımmu ba nyiyā. ⁵⁵ La Etienni hibe la a Dufre Lenkəm, dı yeli a dɔba t̄ey, la dı na a Dufre dubey la Zezi dı hıfı a Dufre wɔnde digre. ⁵⁶ Dı bole: «Yena m niə a dɔba kelete la a Fubibi hoj dı hıfı a Dufre wɔnde digre.» ⁵⁷ Etienni gititba namba fıt ba dinna la ba yilengi la a gaabi, a fuma namba dvrı fubu ba nyu dı, ⁵⁸ ba tigı dı saga naŋka yoro, la ba dı la a genə. A kəseti samba pane ba pērī a bi seno dvım ani ba yitu Sol ke dı hɔgɔ hi. ⁵⁹ A fuma bej kunnı dvrı Etienni la a genə, dı da zāana a Dufre dı bolu: « A Daŋsa Zezi m duge mu pımdıe n wɔnde ni.» ⁶⁰ La dı kuronge, dı zaŋ dı hilo dɔba dı bo: «A Daŋsa pa ba a walı zaabi koj suuru!» Konka boləm belleni dı sibe.

Sol wargri a nyov patba

8 ¹Sol a fu ani yeli ke Etienni sum nahi make la. A finde nangv da ba kurge ba wargri binma pa Zezi a nyov menti-dondre kun wē Zeruzalem nangv. Ba dvrw sāyge ba zu Zude la Samari kūrū ni, kala a tombə namba da kun fēy Zeruzalem saga yoro. ²A fuma binma boj a Dufre handa yaa zaq Etienni ba fi, la ba kome dī sum nahi gulle handa. ³Sol kō timmə da, dī yati binma pa Zezi a nyov namba yeyla dī zuru a dāy ni dī nyirū, a bena la a kena dī yagu turi a kasu.

A kibarv dəndvugv sebam Samari.

⁴A fuma binma sāygi namba tūc, ba sebru a kibarv dəndvugv. ⁵Nuj kana Filipu, yaa Samari saga keseyga dvum ni, la dī sebe deq a Kırıstu hoj kibarv. ⁶A fuma pōtu handa namba bage humni dvum ba dōmōn handa handa Filipu weyeni hej, kun ba da dōmōn ba weyru ba a hāyndeu hun dī bagru hej weyga la ba narī hi koj gille. ⁷Saba a ziniu hej da yilengirə la a gaabi i siti i dvguru a fuma pōtu binma i deme, a pövüvā la a zomi zaagu da a yergam. ⁸A saga naqka fuma da a bun-dənəmə handa. ⁹Gv kunde ke bōrç dvum la wē a saga naqka ni ani ba yitt Sumq dī wōllu a sēv di seere siri, dī yeli dī gille a fu keseyo. ¹⁰A fuma namba dvrw, zaa a bi halt a kōyō da defa dī ni ba bolu: « Hojka a Dufre gaabi hun ba yitt a kesey hoj la». ¹¹A fuma namba dvrw da defa dī ni saba gu bage a zena kun dī wōllu dī sēfi nahi dī turi ba ni a funi. ¹²La kunnu ba pane Filipu a nyov, diko ani da sebru ba nt a Dufre halum hej la Zezi Kırıstu hoj seere, ba dvrw da a hem mirēləm, a bena, a kēna. ¹³Sumq gille pane a nyov, kunnu dī da a hem mireləm dī ba sita Filipu nyeerē lay, la a siləŋkeenəu la a hāyndeu hun dī ni i bagru nahi, dī timge handa. ¹⁴A tombə binma fēy Zeruzalem namba kun dōmōne ke Samari samba sojje a Dufre weyga, ba tñjge Piyert la Zaq ba ga. ¹⁵Kun ba tere Samari, ba zāane a Dufre binma pa a nyov namba ni da ba da a Dufre leñkəm. ¹⁶Saba a Dufre Leñkəm ba yirige mbaa fu dvum ba yoro nyuni, la ba da la da a hem mirēləm a Dajsa Zezi seere ni. ¹⁷Kō Piyeri la Zaq dele ba wōna ba nyufi ni, la ba da a Dufre Leñkəm.

¹⁸Sumq kun na ke binma pa a nyov namba da a Dufre Leñkəm kun a tombə namba delli ba wōna ba nyuni, dī benela ba ni a marī, la dī bo: ¹⁹«Soj na henjka la na pa mkj mu a gaabi hej kun pati ani dvrw nyuni m bene del mu wōna maana dī da a Dufre Leñkəm. ²⁰La Piyerti bole : «Maana n la n marī durv yey kun n te n humni ni ke a Dufre hārāv yebra la a marī gille. ²¹N go hōle yere, n go kun n turi tbub a wali koj yoro, saba n bündē ba surfa a Dufre yibre ni. ²²Tugati a humni n dugu n taasi zaabi hej, la n zāa a Dajsa dī pa ni a humni zaabi hun wē n bündē ni hej yaafa, halt gu deyka. ²³M niə a bun-kant hōfū ni handa, la a wali zaabi hale ni.» ²⁴Sumq bole: «M horom na nakj gille zāa mu ni kun pati hun na bole hej ka mbaa ga dvum te mu.» ²⁵Piyeri la Zaq kun te fee a Dajsa hilo koj ba pa dī kəseti ba gōne Zeruzalem, ba yome Samari sagni zaagu ni ba turi fee a kibarv dəndvugv koj.

Filipu tomde Etiopi fu ga

²⁶A Dajsa maleeka dvum bole Filipu ni: «Hun n tobtu a musufé, n yav zaq a bōrv kun siti Zeruzalem gu yagu Gaza koj, a bōrç kun fuma dvuge gu yoməm.» ²⁷Dī hunne wole wole dī yau. Bine a bōrç svkv dī halfu Etiopi, a bōrç nandı Etiopi samba kējə yov Kandası hoj sarusi fu keseyo la, dī sorou keseymə hagalə la, dī mu bene Zeruzalem dī be pōtol a Dufre, ²⁸dī gōtū dī daanı. Dī tufu dī sundu wotro yoro dī turi keo a annabio Ezey tite. ²⁹A Dufre Leñkəm bole Filipu ni: «Yav woromsu a sundu wotro koj.» ³⁰Filipu hue dī te dī, la dī dōmōne Etiopi fu nandı turi keo a annabio Ezay tite. La Filipu zige dī: «N dōmōn kun n turi keo koj bi wala?» ³¹A bōrç nandı yorbe: «Naana m dōmōn la gu halı fu ba sebe mu ni gu bi?» La dī zāane Filipu dī

nog̈ d̈i sundu wotro nañgu nyuni d̈i tugo d̈i pite ni. ³²A wārgiri nahi yoro a tige fun d̈i tiri le keo konka la:

Ba yaa la d̈i mbala a pesu kvn ba yagu la a kōkvra,
la, mbala a pesubi k̈in sifv an̈ deti ga a kōy yigani,
d̈i ba ligete d̈i nyirē.

³³D̈i yirige d̈i gille, ba gañjan d̈i d̈i nyov.

Fu kā ba dey d̈i wey d̈i gunda kvn d̈i da weyga.

Saba ba tige d̈i pumde a duniya koñ nyuni.

³⁴Etiopi sarusi fu keseyo nandi bole Filipu ni: «Bo mu ni an̈ weyga a annabio hoj weyri nuñ, dik̈o gille la wala d̈idur la?» ³⁵Ko Filipu zañe a weyga, d̈i kurgi la a keo a tige koñ, d̈i sebu d̈i ni Zezi kibaru d̈ondugu. ³⁶Kvn ba fēyfū ba yafu ba yagu ba tere a hem tige, la Etiopi sarusi fu keseyo nandi bole: «Ye a hem le; a se la gañjan mu m soñ a hem mirēləm?» ³⁷[Filipu yorbe: «N panē a hilo koñ a nyov la n bündē duru gu dey gu bagı.» Etiopi fu nandi bole: «M panē a nyov ke Zezi a Dufre bi la.»] ³⁸Ko d̈i panē ba higal d̈i sundu wotro nañgu, la Filipu la d̈i duru yirige ba zu a hem nahi yoro, Filipu mirēl d̈i a hem nahi yoro. ³⁹Kunnv ba sure a hem nahi yoro a Dufre Lenkəm zañe Filipu i yaba, Etiopi fu nandi ba gōne d̈i na d̈i. La d̈i zañe d̈i bōr d̈i yagu la a bun-d̈onc̈om̈i. ⁴⁰La Filipu ko, d̈i bene ni d̈i wē Azotu, la d̈i sebe a kibaru d̈ondugu koñ a sagni fun di yommu duru fvma ni kala d̈i yaa te Sezare.

Kana Sol tvgate a hvnni d̈i zāa a suuru

9 ¹Leni wakati Sol an̈ kurgi bunma pa a Danjsa a nyov bej halti gu te, d̈i yati kana d̈i kurv ba hoñ, yaa la na a Dufre ni seyə kurba kōyō hoñ, ²d̈i zāa d̈i, d̈i wārgi a tura d̈i pa d̈i, d̈i yav la Damasi zuyfuma mentiñ dāy ni, kvn pati halti kunde a bena wala a kēna bunma yommu a Danjsa bōr den̈, maana d̈i d̈it ba d̈i bela ba Zeruzalem. ³D̈i sure d̈i zañ a bōr d̈i yagu Damasi, kunnv d̈i worom a saga nañgu, nadur ten a pəndigu sure a dōba ni gu kil d̈i, ⁴D̈i sole sēende, la d̈i d̈om̈one a hilo kvn bolu d̈i ni: «Sol, Sol ase la pa n wargri mu.» ⁵Sol zige: «A Danjsa an̈ la nako?» La a hilo nañgu bole: «Mk̈o Zezi an̈ n wargri hoñ la .[La gu kajrsra n ni, n tāam gille. La d̈i fungē la d̈i k̈ebro d̈i bole: A Danjsa a se n boñ m bagi? Ko a Danjsa bole d̈i ni:] ⁶La hin, zu a saga kej yoro, la den̈, ba bollə n ni kvn n hemē n bagi.» ⁷D̈i yafu dom̈ba beñk̈o funuge kala ba mugu ba hifv, ba d̈om̈on a hilo nañgu, la ba ba ni fu kā. ⁸Sol hunne sēende, d̈i ligeti d̈i yiba, la d̈i ba ni kañ kā; ba nyiyē d̈i wōnde ba din d̈i ba yav la Damasi. ⁹D̈i bage sōyā tā d̈i ba ni, d̈i ba de, d̈i ba nyœ.

¹⁰Bine a nyov pato d̈om̈ la wote Damasi d̈i seere Ananiası. A Danjsa bole d̈i ni a naam yoro: «Ananiası!» D̈i yorbe: «A Danjsa ye mu le.» ¹¹A Danjsa bole d̈i ni: «Hin n yav a bōr kvn ba yut a hifvug̈ koñ nyuni, Zudasi dañ ni, n zig̈i Tarsi bōr, an̈ ba yiti Sol wali. ¹²D̈i wote d̈i bagri a Dufre zāanam, la d̈i na a naam yoro a bōr an̈ ba yiti Ananiası kvn zue la d̈i del d̈i wōna d̈i nyuni da d̈i yiba niisi. ¹³Ananiası yorbe a Danjsa ni: «A Danjsa m d̈om̈one fvma zaagu weyri a zaabi kvn a bōr hoñ bage n sabu bunma wē Zeruzalem. ¹⁴La mbaa yere, d̈i daa la a nyirē a Dufre ni seyə kurvba kōyba namba ga da d̈i be nyi bunma zāani la n seere dvrv.» ¹⁵La a Danjsa bole: «Hin n yav, saba m zōe la a bōr hoñ m tigi da m hōg̈o d̈i m wōl, la m pa d̈i hōj̈su mu seere koñ a dig̈e bunma ba yele a zuyfuma, a yuba, la lsrayel gunda ni. ¹⁶La m hōj̈sra d̈i la a warga hin d̈i wargri mk̈o gille dvrv.» ¹⁷Ko Ananiası sure d̈i yaba, kvn d̈i yaa te d̈i zu a dañ nañgu ni, d̈i zañe d̈i wōna d̈i del Sol nyuni la d̈i bo: «Mu nyundə Sol a Danjsa Zezi an̈ pəndəti n ni a bōr nyuni kunnv n bellı nañgu, d̈i tv̈nge mu la n ga da n yiba nisi la n hibu la a Dufre Lenkəm. ¹⁸A wakati nañku da, a pogulə kana sure d̈i yiba hej ni i suru; la d̈i nyirēte, d̈i hin d̈i pa ba mirēl d̈i. ¹⁹Sol kvn da a d̈iv d̈i d̈i, d̈i gaabi gōne.

Sol sebrø a kibarø dəndvø Damast.

Sol tuge la a nyçv patiba bunma wë Daması namba sõyä kaliley.²⁰ La dì ba kone dì zañ, dì zue la da a zuyfuma bej mentiv dây hej yoro dì tiri fee a hilo dì bolu ke Zezi le a Dufre bibröbi hoj.²¹ Binma dömon dì dvrø gu zue ba la, ba bolu: «Hoñka dö wargrø le binma wë Zeruzalem ba zääni la a seere koj? Dì bene dö yere da dì nyi ba dì yav la a Dufre ni seyə köruba kõyba bej ni?»²² La Sol weyni gaabi dakra da, dì hüñsrø a zuyfuma binma wë Daması namba ke Zezi a Kırıstı la, la ba bëy kun dvrø ba bolu.²³ Kun gu hõgole gu yagv a zuyfuma namba bene na dombø ba tigü a hvmnı ba kura Sol.²⁴ Fuma la sebu Sol ni ba wali koj. Binma boj ba kv dì namba daale a saga nañka nyuyä a fire la a nyirë dvrø da ba kv dì.²⁵ La la a nyirë a nyçv patiba namba te Sol a tasu yoro ba yomon dì a alga ba yirgi dì a saga nañka belleni.

Sol yaa Zeruzalem.

²⁶ Sol kun tere Zeruzalem dì nyañane da dì zu a nyçv patiba namba yoro, la ba dvrø funa dì la, ba ba nyifa ke dì händi hagate Zezi nyçv pato.²⁷ Ko Barnabasi sojne dì, dì yav la dì a tomba namba ga, la dì sebv ba ni kana Sol na la a Danjsa Daması børø koj nyuni, kana a Danjsa weye la dì, la kana dì weye Zezi seere koj weyga la a beni Daması saga kej yoro.²⁸ Zaa gvkø ni Sol la ba yafa la ba góto Zeruzalem saga kej yoro, la dì weyri a Dufre weyga la a beni a Danjsa ni.²⁹ Dì yeburø la a zuyfuma binma weyri a girekifé dì tiri la ba takा; la bakkök yata da ba kv dì.³⁰ Kun dì sabu Kırıstı yomde yoro dömonen gu, ba pane dì yav Sezare, ba hiki deñ ba pa dì yaba Tarsi.

³¹ A nyçv patiba binma wote Zude ,Galile, la Samari halmiñ ni dvrø da a bëöni, ba nyçv panam dakri ba fey la a Dufre funi, a Dufre Lenjkem hänjsru ba, ba kale dakri.

Kana Piyerti yergë Ene

³² Piyeri anı huri dì killi a tigni dvrø dì yeli a nyçv patiba, dì bene yav a nyçv patiba bunma wë a saga kin ba yiti Lyda namba ga.³³ Deñ dì kunde a børø wolë sibv sa dum anı ba yiti Ene, dì bage zenë tva dì hoy a wòro nyuni.³⁴ Piyeri bole dì nt: «Ene Zezi Kırıstı hoj yergë nt! Hun, hänjal n wòro n gille.» A wakattı nañgu da dì hunne dì hiki.³⁵ Lyda la Sarçñ fuma na dì, ba dvrø kibate ba sojn a Danjsa.

Tabita fegetem

³⁶ A saga kun ba yiti Zafa koj yoro a këçyñ dum la wote deñ a nyçv pato dì seere Tabita, a Girekifé «Dörkasi» gu bi le «a furv» A këçyñ nandı bagra a tomə härëy handa, la dì hänjsru a fara samba.³⁷ A sõyä nahi ni, a këçyñ nandı sole a bäätey dì sibv. Kun la huble dì ba yaa la hoygi dì döba dañ ni.³⁸ La kun Lyda worom la Zafa, la Zafa nyçv patiba da dömc ke Piyeri wote Lyda, ba tñnge bena hï dì ga la hilo: «Ü zääni ni, be v ga wolle wolle..»³⁹ Piyeri hunne dì la ba yav. Kunnu ba tere ba pane dì nögo döba dañ nañgu ni. A gelev namba dvrø bene woromsu dì ba kommu, la ba hüñsrø dì a përi hun Dörkasi da nyeti ba ni kunnu dì feyfu.⁴⁰ Piyeri pane a fuma namba dvrø sıri sele, la dì kuronju dì zää a Dufre. Gvkø ni dì kibate dì yığa a kvlç nañgu deñ, dì bo: «Tabita hun!» Tabita ligete dì yiba, kun dì na Piyeri, dì hunne dì tugo.⁴¹ Piyeri nyuyë dì wönde dì hüsü dì, la dì yuri bunma pa a nyçv, la a gelev namba dì hüñsu ba dì feyfu.

⁴² Zafa fuma dvrø dömonen kun bagi nañgu la zaagu ba yoro pane a Danjsa a nyçv.
⁴³ Piyeri tugle Zafa dì tñngu a zapa dum dañ, dì seere Simçñ.

Körney suuru zāanam

10¹ Bōrō dum la wote Sezare dī seere Körney, ani le sōdasu zaŋgvō kōyō a sōdasu pōtu bunma ba yiti Itali samba bej yoro. ² A bōrō nandi a hārēyō la, dī la dī dañ dvrū fvnū a Dufre, dī pati a warga samba binma le a zvyfuma handa la dī bagri a Dufre zāanam wakati kama. ³ Finde dum a zōy fure wakati dī na la a Dufre maleeka pēriy a naam dum yoro, kun dī bene dī ga, la dī bo dī ni: «Körney!» ⁴ Körney yele dī, la a fvnti zue dī, dī yoro: «A Dañsa ase la!» A maleeka nandi bole dī ni: «A Dufre soje n zāanam la a panam hin pati a warga samba nahī dī ba lie n ni. ⁵ Masaŋkō tñgū a fuma Zafa ba yau yiri a fu dum dī seere Simçj ba yiti dī Piyeri dī be. ⁶ Di wē a zapa dum dañ dī seere Simçj, dī dañ wē a yisa nyurē ni.» ⁷ Kun a maleeka ani wey la dī nandi yable dvrū ! Körney yire dī wōlba ba hī, la Sōdaaga dum a hārēyō a sōdaasu bunma wē la dī namba yoro. ⁸ Dī sebu ba ni hin bagi nahī dvrū, la tñgū ba Zafa.

⁹ Gu wotre fulligu kun ba wē a bōrō ni la ba worom Zafa. Piyeri nōgōle a dañ nyuni a fire nyu banja delej da dī bagi a Dufre zāanam. ¹⁰ La a hām da dī la dī bojnsu dī. Kunnu ba bagri dī ni a dīv dī da a naam. ¹¹ Dī na a dōba kelete, a kaj kun nyaj a pēriyū keseygu gu puma namban dvrū yūfu, gu yiti sēende. ¹² A kaarema digē dvrū, wolə nā nā samba, a furuhi, la a lembi yuruhī dvrū wē la gu yoro. ¹³ La dī dōmne a hilo bolu dī ni: «Piyeri hin n tugi, n ku n wūm.» ¹⁴ La Piyeri yorbe: «A Dañsa a bada m ba dīt a kāñ kun kūti, wala kun ba surfa.» ¹⁵ A hilo nañgu gōne gu bo dī ni kōyndē: «Ka bo a kaj kun a Dufre surge ke gu ba surfa.» ¹⁶ Koñka bage ne tāa, tēesuni ba gōrgi a pēriyū nañgu a dōba ni.

¹⁷ Piyeri kun fēyfū dī yati la dī bēy kun dvrū dī bolu a nam kun dī na koñ ni, bēna tā bunma Körney tñnge namba zige da ba hōrō Simçj dañ tige, ba bene te ba hikī a wundi nyurē ni: ¹⁸ Ba zaŋe ba hilofi ba zigi wala yere Simçj ant ba yiti Piyeri hoñ woyre? ¹⁹ La Piyeri kun fēyfū dī yati dī humnī ni dī naam nahī bi, a Dufre Lejkēm bole dī ni: «Ye bēna tā ba yati ni.» ²⁰ Yirgi wole wole n la ba yau, ka n humnī weyem, saba mōkō la tñgū ba.» ²¹ Piyeri yirige dī yau a bēna namba ga la dī bo ba ni: «Ye mu le, mōkō la ant na yati nandi. Ase la bela na?» ²² Ba bole: «Körney a Sōdasu kōyō hoñ la tñgū hv, a fu hifī la dī, dī fvnū a Dufre, a zvyfuma dvrū weyri dī hārēy. A Dufre maleeka bole dī ni; dī tñgū ba yau zī ni n be dī dañ dī dōmō n weynti.»

²³ Piyeri pane ba yirigi dī ga ba hori. Ba hin gu wotre fulligu ba debu dombē ni ba yaba. Dī sabu bunma wē Zafa namba giørō tengē ba la. ²⁴ Ba yabrey wotre fulligu, dī yaa te Sezare, ba kundē Körney yire dī hulaba, la dī folbē gille ba daalī ba.

²⁵ Piyeri kunnu zuru Körney hunne dī hemsu dī, dī kurongu dī yigani da dī dubsu dī.

²⁶ La Piyeri hūse dī la dī bo dī ni: «Hin mōkō mu a fubī da la.» ²⁷ Piyeri weyri la dī, la dī zuru, dī kundē a fuma handa mente. ²⁸ Dī bole ba ni: «Na nyaa ke a zvyfuma diina gañjane a zvyfū menti la ani ba yele a zvyfū, wala dī yau dī dañ. La a Dufre hōñse mu la sanda koñ ke mu ba heme n ye fubī kā ke dī ba surfa. ²⁹ Gukō la pa, kun n tñnge n yiri mu, m ba barame, la masaŋkō m bojē m hōrō kun pa na tñgū ba zī mu.» ³⁰ Körney bole: «Somtā, a zōy-fre wakati koñ kana m wē la mu dañ yoro m bagri a Dufre zāanam. m bene ni a bōrō la a banjkaaya pälli mu yigani, ³¹ la dī bo mu ni: «Körney a Dufre soje n zāanam la a hāñsam hun n hāñsrī a warga samba nahī dvrū dī ba lie hī. ³² Gukoni tñgū a fu Zafa dī yau yiri Simçj ba yiti dī Piyeri; dī wē a zapa dum dāñ dī seere Simçj, dī dañ wē a yisa nyurē ni.» ³³ A tigeni mōkō mu tñnge a fuma ba yau zī ni, la nkō, kun n soje be koñ, n bage a hārēy. Masaŋkō ye v dvrū yere a Dufre yigani, v boj v dōmō kun a Dañsa pane ni ke n be sebu hu ni.

Piyerı hilo Körney daŋ.

³⁴ Piyerı bole: «Masançko m hore ke həndi a fuma dvrı maŋa a Dufre ni. ³⁵ A fuma digə dvrı yoro, fu wēka dı funı a Dufre dı bagrı kvn hıfı dı teta a Dufre hımnı. ³⁶ A Dufre tıŋge dı weyga Isrəyel gında nt, dı səbı ba nt a kıbarı dəndugu koj ke Zezi Kırıstı pata a bəəni, dıko la a fuma dvrı Daŋsa. ³⁷ Na nyaa kvn bagı Zude halmı koj yoro dvrı, gu kurge la Galile halmı koj yoro, kunnı Zāŋ te fee dı bolu a fuma beŋ be da dı mirəl ba a hem heŋ yoro belləni. ³⁸ Na nyaa kana a Dufre pane Zezi Nazareti fu dı Leŋkəm gaabi. Kana dı hue dı kil a sənde koj dvrı dı bagrı a hāřey, la dı patı bunma a seytani wargrı kōrū, saba a Dufre wē la dı. ³⁹ La vko a toma hin Zezi bage a zuyfuma sənde ni la Zeruzalem dvrı heŋ kəseti samba la hv. Dıko ani ba bagę a dāyrē gaarv nyuni ba kv hoŋ. ⁴⁰ A Dufre fegete dı la dı sōyā tā funde dı pane dı la dı pəndətiri dı gille, ⁴¹ la a fuma dvrı ni do, la vko dı kəseti samba bunma a Dufre fende dı zō dı tıgi namba ni la; vko bunma la dı dı, la v nyɔ kunnı dı fegete. ⁴² Zezi bole hv ni, v bo a fuma ni, v hūŋsu ba ni, ke dıko a Dufre bage a feyba la sibruba dvrı gırıv git. ⁴³ A Dufre annabiou namba dvrı pane dı kəseti ba bo: A fu antı dvrı pa dı a nyɔv dara dı wali zaabi yaafa dı seere koj ni.

A Dufre Leŋkəm yirgəm bunma ba yele a zuyfuma nyuni.

⁴⁴ Piyerı kunnı weyri a weynı heŋ a Dufre Leŋkəm yirige bunma dəmən dı namba dvrı nyuni. ⁴⁵ A zuyfuma nyɔv patiba bunma debu Piyerı ni ba be namba time; kvn ba na ke a Dufre Leŋkəm yiti mv bunma ba yele a zuyfuma nyuni. ⁴⁶ Saba ba dəməna a fuma namba weyri a weynı wōnı ba nantı a Dufre. ⁴⁷ Gukonı Piyerı bole: «U dey v gaŋjan, bunma da a Dufre Leŋkəm yirgi ba nyuni v kana beŋ a hem mirələm wala? ⁴⁸ Dt bole ba mirəl ba a hem yoro la Zezi Kırıstı hoŋ seere. La ba horome dı la dı

11 tugo la ba sōyā kalluley koynde.

Tombə sərba namba soŋe Piyerı hımnı tıgam

¹ A Tombə namba la a fuma sərba bunma pa Zezi a nyɔv ba wē Zude namba, dəməne ke bunma ba yele a zuyfuma beŋ mv soŋe a Dufre weyga keŋ. ² Kunnu Piyerı hagatı dı yav Zeruzalem a nyɔv patiba a zuyfuma namba weye dı ni: ³ Ba bole: «N yaa la bunma ba yele a zuyfuma digə dāy ni la n de la ba.» ⁴ Ko Piyerı zue dı bisırı ba ni a wali nahi kana bagę la, zaa tı kurgəm ni; ⁵ Dı bole: «M da wote Zafa saga keŋ yoro, m bagrı a Dufre zäänam la m na a naam, guko le nuŋ: m na la a kaŋ kvn nyaj a pərīgv keseýgu kana gu dū gu puma naambantı dvrı ni gu sıri a dəba ni gu yirgi sənde mv pite ni. ⁶ M nyiyē m kulo m ye gu yoro, la m na la tuure kaareemə wolə nā samba digə, a furuhi, la a lembi yurihi. ⁷ M dəməne mv a hilo koj: " Piyerı hun n tıgi n kv n wōm" ⁸ M bole: Ayey a Daŋsa, saba a bada kvn ba gaŋjanę gu dıv, wala kvn zigamsu ba zue m nyirē ni. ⁹ La m dəməne a hilo naŋgu gōne gu bollu nuŋ kana a dəba ni: a Dufre kvn bole gu surfu koj ka n be bo ke gu ba surfa. ¹⁰ Netā koŋka bagę, naŋgu ni ba górgę dıvru a dəba ni. ¹¹ La ye gu le, a wakati naŋgu da bena tā bunma ba tıŋge mv ga bene huki a wundi fun v wote naŋgu nyirē ni, Sezare ba sure. ¹² A Dufre Leŋkəm bole mv ni, debu ba ni n yav, v sabu hırvı beŋ la təngi mv v yav, la v yaa zu Körney daŋ. ¹³ Dı bole hv ni kana a maleeka pəndəte la dı ni dı daŋ yoro, dı bo dı ni nuŋ: Tıŋgu a fuma Zafa ba yav yırı Simɔŋ ani ba yitı Piyerı dı be n daŋ. ¹⁴ Dı bolə n ni a weynı hin patı n la n daŋ dvrı da a hoptəm ¹⁵ Kun m kurge m weyri la ba dvrı, a Dufre Leŋkəm yirige ba nyuni kana i yirige v mv nyuni a kurgəm ni. ¹⁶ La m hündə a Daŋsa weyga keŋ: kvn dı bole: Zāŋ mirələ a fuma a hem yoro, la nakı na dara a mirələm a Dufre Leŋkəm yoro. ¹⁷ La kvn gu konde a Dufre pane ba a hāřavı hin dı pane vko bunma pa a Daŋsa Zezi Kırıstı a nyɔv beŋ, ko ani la mkı kvn patı m gaŋjan kvn a Dufre boŋ?» ¹⁸ Bakı kvn dəməne koj ba sike,

la ba nane a Dufre ba bolu: « Ko həndi a Dufre pane a digə bunma ba yele a zuyfuma mū kana ba tugatrı a humnı ba zää a yaafa ba da a feley.»

Barnabası la Sol yaa Antiosı

¹⁹ Etienni sum hej belleni a warga Zezi børvi koj gille pane a nyov patiba ben sāygi ba yav halı Fenisi, Sipuru, la Antiosı, la a zuyfuma ben ten ten ni ba da sebrv a Dufre weyga kej. ²⁰ La gu dvrı, gırcı ba yoro bunma sıri Sipuru, la Sureni, ba bene Antiosı ba sebe a Gurekuma ben ni a Daıjsa Zezi kıbarı dənduvı koj. ²¹ A Daıjsa gaabı wē la ba gu pa a fuma zaagu humnı tugati, ba pa a Daıjsa a nyov. ²² Zezi nyov patiba menti-dondre bunma wē Zeruzalem namba kvn dəmənə koj, ba tıngę Barnabası dı yav Antiosı. ²³ Kun dı tere dı na kana a Dufre bage ba ni a hārēy, dı bünde dəjse dı segel ba ke ba yom a Daıjsa la ba buna dvrı ka ba dugu. ²⁴ Barnabası a fu hārēyō la, ani hibu la a Dufre Lejkəm, la a nyov panam. Fuma zaagu soje ba yom a Daıjsa.

²⁵ Barnabası yaa Tarsi dı yav yari Sol. ²⁶ Kunnu dı na dı, dı bene la dı Antiosı. Ba hiiıbanı dvrı bage a zende fastı dej naıgvı, ba seböl a fuma pötu handa. La Antiosı ba kurge ba yiti Zezi taalibu Kırıstı fuma. ²⁷ A wakatı naıgvı a annabioı surı Zeruzalem ba yav Antiosı. ²⁸ Dıdum ba yoro ant ba yiti Agabus hınne dı sebvı la a Dufre Lejkəm gaabı ke a hām bagra a səende dvrı ni. La a hām nahı bage Kulodu yu dıw wakati. ²⁹ A taalibu namba tıge a humnı ke fu kā pa kvn dı dey, ba tıngı ba hānsı ba sabu bunma wē Zude. ³⁰ Le ba bage ba pa a hārāv nahi Barnabası la Sol ni ba hōgo ba yav pa hı a kāymıı namba ni.

Kana ba warge a nyov patiba Zeruzalem

12 ¹ A wakatı kojka, a yov Herodi zue la dı wargrı a Kırıstı hoy fuma bej menti-dondre koj fuma gjorı. ² Dı pane ba ku Zaktı Zaıı nyabi la a golle. ³ Kun dı na ke koj dəndü a zuyfuma ni, dı bole ba nyı Piyeri mū. A buuru hun go dabılı batı koj wakati la. ⁴ Kun Herodi pane ba nyı Piyeri ba ti a kasıv, dı pane sədası setev nā daa dı, sete kama sədası nā. Herodi boŋə dı pa ba gırı dı gırıv a fuma bej yigantı, a pakı batı koj gonde. ⁵ Ko Piyeri wote a kasıv daıı ni a sədası namba daalı dı, bunma pa a Dufre a nyov la Zezi seere namba wē a Dufre- zāanam ni la ba buna dvrı dı ni ba ba dugra.

Kana a maaleeka yaa tıgı Piyeri a kasıv daıı naıgvı ni

⁶ Herodi kun yati dı tıgı Piyeri da dı gırı dı gırıv wote kana ni, a nyirē naıgvı da, Piyeri hoy dı wē a dem ni sədası hı tılleni a zəgərəv hı dıfı dı, a daalıba hıfı a kasıv daıı naıgvı nyirē ni ba daalı gv. ⁷ La haya, a Daıjsa maleeka dıv pəndəte, a pəndigü bagı həngəsəj a kasıv daıı naıgvı yoro. A maleeka nandı hare Piyeri kırcı dı hıısı dı, dı bo dı ni: «Hun wole wole!» A zəgərəv nahı sırı dı wına ni i sol. ⁸ A maleeka nandı bo dı ni: «Dı n tılle dırıgıv, la n tı n lənja!» Piyeri bage kun dı bole. A maleeka nandı bole dı ni: «Hebu n kvay keseyugı, la n debıv mū ni.» ⁹ Piyeri sırı dı debıv a maleeka nandı, dı bēy ke kun a maleeka nandı bagrı koj a moyıl la, dı nyıfa a naam dı da. ¹⁰ Kun ba gonde a pote daalıfa, la a himsu daalıfa, ba te a kəsv gənfü daıınyirē, a daıı nyirē kun fu yommı dı zu a saga yoro. A gənfü naıgvı keletę gv gille ba sırı ba zaıı a børv, a maleeka nandı wē a yabrey ni dı dugıv dı. ¹¹ Piyeri kun humnı kerete dı bole: «Masanjı m hıre ke həndi a Dufre tıngę dı maleeka dı be hıoptı m Herodi wınde ni la a Zaabı dvrı kun a zuyfuma boj mū ni. ¹² Kunnu dı hıre kojka, dı yaa la Maari daıı, Zaıı ani ba yiti Markı hoy nya. Dej a fuma pöteyba mente ba bagrı a Dufre zāanam. ¹³ Piyeri goke a daıı nyirē gənfü, la a daıı kēçəj ani ba yiti Rodı woromse da dı hırcı ani la. ¹⁴ Dı hıre Piyeri hilo, la dı bun-donmı gille, dı ba yare a daıı nyirē keletam, dı hue la dı yav sebvı a fuma namba ni ke Piyeri la wē a daıı nyirē ni. ¹⁵ Ba bole dı ni: «Nkı kie la!» La a daıı kēçəj nandı kun bole a

nyçv la ke Piyeri la. Ba bole dı ni: «kö, dı lejkem la!»¹⁶ Piyeri kö fëyfa dı gokru a gérju nañgv. Ba kelete ba kvndu dıko la, ba timge kun ba na dı.¹⁷ Piyeri zañe la a wönde dı bo ba ni ba sıki, dı sebe ba ni kana a Daῆsa tige la dı a kasu dan nañgv yoro. Dı bole mu: «Sebv na gu Zakı la v sabu binma pa a nyçv namba ni.» Nañgv belleni dı sure dı yaba tige sörfa.

¹⁸ A wotre kvnnu file a gudugəm kesey la bagı a ssadasu binma daalı dı namba tilleni: ba bolu nde Piyeri zue?¹⁹ Herodi pane ba yari dı, la ba ba na dı; dı pane ba zigı a daalıba namba, la dı pa a nyurē ba ku ba. Nañgv belleni Herodi sure Zude dı yav tugo Sezare.

Herodi Agripa sum

²⁰ Herodi bunde hurfa la Tirı la Sidonı fuma. Tirı la Sidonı fuma tige a humni ba na domba, da ba yav na a yav Herodi ba yari a makam. Gukç gille ba yaa nyi Blasitus a yav nandi dañ hoygu yelo a folly, la ba la dı yav zāa Herodi a bəəni tugo ba tulleni, saba ba sēena duv sita a yav Herodi sēende nañgv ni.²¹ Ba tige a finde. A finde nañku finde, Herodi hebe dı yu kvayftı dı tugo dı yu kulture nyuni dı wey la a fuma namba.²² A fuma namba yilejge ba bo: «Koj a Dufre hilo la, kay a fubi dı.»²³ A wakati nañgv da a Daῆsa maleka dum pumne dı, saba dı hōgle a dubey hun a Dufre halfu nahı dı gille ni, a hūyē dı dı, dı sibv.²⁴ La gu dvuru a Dufre weyga kej lañgırı a nyçv patiba kale dakri.²⁵ Barnabası la Sol kun kende ba tomə hun ba tvnję ba ba yav bagı nahı, ba hagatı ba gō Antiosi. La ba hōgle Zāj ani yitti Markı.

Barnabası la Sol tigam ba yav tı fee a kıbarı dəndvugı

13¹ A nyçv patiba binma wote Antiosi namba yoro a annabiou la binma tiri kewendi la wote : Barnabası, Simeon ani ba yittı a Bīrño, Lisiusı ani stı Srēni, Manaenı ani la Herodi Galile yov veri tige dum, la Sol.² Finde dum kun ba wollu a Dufre tomə, la ba dūrı ba nyiyā, a Dufre Lejkem bole ba ni: «Görgı na mko ni hōle ni Barnabası la Sol, a tomdı kun ni m yure ba koj ni.»³ Kun ba dūrē a nyiyā, la ba bagı a Dufre zāanam, ba dele ba wōna ba nyuni la ba dugı ba ba yaba.

Kana Barnabası la Sol te fee a hilo Sipuru

⁴ Kö, Barnabası la Sol kun a Dufre Lejkem tvnję, ba yaa la Selusi, deej ba zue a hi yoro ba yav Sipuru.⁵ Kun ba tere a saga kin ba yittı Salamin, ba sebe a Dufre weyga kej a zuyfuma mentıw dāy hej yoro. Zaῆ-Markı wē la ba, dı hājsrı ba.⁶ Ba keke a sēende kun a hem kile nañgv dvuru kala ba tere Pafosi. Ba kunde a sēo bagırı dum, a wolou annabio a zuyfı dı seere Bar-Zezi.⁷ Dı wē a sēende nañgv guvernerı ga, dı seere Serziusı Polusı, a bɔrj humni feyhi sa. A guvernerı hoj pane ba yirtı Barnabası la Sol, saba dı bojə dı dəməc a Dufre weyga.⁸ La Eliması, a sēv bagırı — nuj la dı seere koj a girekifę ni — da tārā Sol la Barnabası, dı yattı kun patı ka a guvernerı nandi pa Zezi a nyçv.⁹ Kö Sol, ani ba yittı mu Pol, dı hibe la a Dufre Lejkem, dı yele Eliması tēy¹⁰ la dı bo: «Nkj ani hibu la kilimi la a zamba, a Seytanı bibɔrçı hoj, la kun makı a Dufre iyiyani dvuru alı hoj! N ba dvogra a Daῆsa bɔrftı hej gunanam?»¹¹ Masañkö, ye, a Daῆsa pumma n la, n nyitə, kala gu te finde ni n ba narā a fire pəndigü. A wakati nañgv da dı yuba zime dı wē a yuku yoro dı vilviltı dı yati a fu ani nyurı dı wönde dı din dı.¹² A guvernerı nandi kun na kun bagı koj dı hagatı a nyçv patı; saba, a seblam kun zuru la a Daῆsa nañgv zue dı la handa.

Pol la Barnabası wē Antiosı kun wē Pisidi halmı ni

¹³ Pafosi saga kin wē a yisa nyurē ni kej ni, Pol la dı yafı domba zue a hi ni ba yav Perzı Pamfili halmı ni. Zaῆ-Markı körte la ba dı hagatı dı gō Zeruzalem.¹⁴ Ba sure Perzı ba yav Antiosı Pisidi halmı ni. A fōnam finde, ba zue la zuyfuma mentıw

daj yoro ba tugo.¹⁵ Kunnu ba te keo a deyley, la annabiou tura yoro, a mentuv dañ nañgu nyufi samba tñge ba bo ba ni: «U sabu na hñfka kvn bolu a fuma beñ ni da na pa ba a bñti, weynä.»¹⁶ Pol hinne di hiki di zañ di wñnde la di bo: « Nakç Israyel fuma, la nakç bunma funv a Dufre, dñmñna! ¹⁷ Israyel fuma Dufre hoj zœ la v kagama, di pa a fuma beñ porsu kunnv ba tugle Eziptu a bali ni, la di pane ba siri deñ la di gaabi wñnde.¹⁸ Di hñgçle ba la kvn bagri zenä finnä (40) a durugu toore koj yoro.¹⁹ Di pöruge digemä pë Kanaan sëende ni, la di pane ba a sëende nañgu gu ba bagi ba nyvngu.²⁰ A wakati kvn yoro heñ dvrur bage tñge zenä zañgufsu nã la funnum (450), gvkç bellent a Dufre pane ba a giriw gitiba kala gu tere a annabio Samuyel.²¹ Nañgu ni ba bole a Dufre ni ba boñø a yøv. La a Dufre pane ba la Saul Kis biborðbi ami siri Benzame wñndre ni, la zenä finnä (40) di de a yu.²² A Dufre kvn pane Saul siri a yu ni, Davidi di bage ba yøv. Di weye Davidi weygä di bo: «M kunde Davidi Zese bi a børð ani te mu humnñ la, la di hibolæ kvn m boñ dvrur.»²³ Ani siri Davidi ni a Dufre pane di hvl Zezi Israyel hoptro hoj kana di da bole gu.²⁴ Kun fendi Zezi nandi benam Zañ te la fee a Dufre hilo Israyla fuma dvrur ni di bo: ‹Tugati na a humnñ na soñ a hem mirëläm.›²⁵ Zañ kunnv yattu di kendigü di tomde nañgv, di da bole: «Mkç dö la ani na humnñ nandi, mkç bellent di bell, la m ba tere mbaa di lñga dñrñhi dñyätam.»²⁶ Mu sabu, nakç Abraham nibini, la fuma sörba bunma wë na tillen ba funu a Dufre beñ, vkc nt ba tñge a hoptem hilo koj.²⁷ Saba Zeruzalem fuma la ba nyufi samba namba ba hore Zezi , la ba ba dñmñne a annabiou weyni hun ba tñr keo ba tura yoro a fññnam finde kama nahñ bi. La ba hibole kvn a annabiou namba bole kvn ba gire di guru koj.²⁸ Mbaa la kvn ba ba na di ni kanjkä kvn te a svum, ba zäane Pilatu ke di pa ba ku di.²⁹ La kvn ba hibole kvn wärgi kvn zuru la di dvrur, ba yirige di la a dñyré gaaru nyuni, ba yau ti di a hubre yoro.³⁰ La a Dufre fegete di la.³¹ Sñyä zaagu di pëndete a fuma bunma dëbu di ni Galile ba yav Zeruzalem namba ni, bakç namba le masaj niñ, di Køseti samba a fuma yigani.

³² La vkc, v sebru na ni a kibarv dñndugu koj: kvn a Dufre bole le di bagra v kagama ni nañgv.³³ Di hibole gu la vkc, ba gunda beñ ni, kvn di fegete Zezi mbala kana gu wärga a lelœu tite sapitiruv hñindigu koj yoro.

"Mu biborðbi la nt,

Mkç la hul ni nyaq"

³⁴ A Dufre fegete Zezi ka di kvlø wññgv. Gvkç di da bole:

" M pata na la a hñvma hñrëy

hun m da bole Davidi ni m pata di la nahñ."

³⁵ Gvkç la pa gu bole tige dvummv:

"N ba dgura n bi ani m gorge hñle ni n gille ni hoj di wññgv a hubre yoro."

³⁶ Bine Davidi, di wakati di wñle kana te a Dufre humnñ. La kvn di sibë, ba fiye di la di kagama pite ni, la di wññge.³⁷ La Zezi ani a Dufre fegete nandi ba wññge.

³⁸ Ko mu sabu, hñrø na gu, ke dikç zambaani ni a walt zaabí yaafa daam hilo te na ni fee. Kun na ba deyse na yom Moyizi deyley koj na da a makam a Dufre yubre ni gulle.³⁹ A makam kvn na ba deyse na da Moyizi deyley koj soñem yoro, na daa la gu dikç Zezi seere ni.⁴⁰ Ye na gu bñri ka kvn a annabiou beñ bole koj te na:⁴¹ Nakç bunma ba kala a fuma beñ ligiti na na yiba na ye

Timgu na, la na gondo na sum!

saba Mkç a Dufre bagra na yiba ni a tomde,

a tomde kvn na ba sonta ba sebruka na ni gu."»

⁴² Pol la Barnabasi stram a mentuv dañ nañgv ni, ba zäane ba ke ba gø ba wey ba hilo koj a fññnam finde defugv ni.⁴³ A mentuv nahñ kunnv kende, a zuyfuma pøtv la fuma sörba bunma zu a zuyfuma diina ni dëbe Pol la Barnabasi ni. Pol la Barnabasi weyri la ba, ba segel ba, ke ba føy a Dufre bagam yoro.⁴⁴ A fññnam finde dëbre kvn

tere, kun yati gu bagi a saga naajka fuma dvrū mente da ba dōmō a Daῆsa weyga. ⁴⁵ A zuyfuma bej kun na a giama pōtu koj a būn-zamı hibe ba la; ba tāarī Pol weyni la ba tugom di. ⁴⁶ Pol la Barnabası buna garjeyā ba bo ba ni: «Nakə ni v da hemē v sebu a Dufre weyga kej dōm; kay kun na garjē ga, la na hōjsu ke na ba makē na da a feyley kun ba kendra koj niŋ, ukəkə yaga bünma ba yele a zuyfuma bej ga.

⁴⁷ Saba niŋ, a Daῆsa bole hu ni:

" M bage nkə a pəndigü kana bünma ba yele a zuyfuma dvrū ni,
da n yau la a hoptəm hilo koj a duniya fuma dvrū ni.»

⁴⁸ Kun a fuma bünma ba yele a zuyfuma namba dōmōne a weyni hej, ba buna dōjse ba dubsu a Daῆsa weyga. La bünma dari a feyley kun ba kendra namba dvrū hagate a nyuŋ patiba. ⁴⁹ A Daῆsa weyga koj langura da a sēnde koj dvrū ni. ⁵⁰ La a zuyfuma bej hūsale a kena Dufre yombə a dubeybə la a bena keseybə a saga naajka ni, ba bela a warga Pol la Barnabası ni ba gombə ba tıgı a sēnde koj ni. ⁵¹ Pol la Barnabası puke ba wolə kusou a fuma namba ni, la ba yaba Ikonium. ⁵² La halı la a taalibu beŋko, ba buna hej hifə la a bün-dənəmə la a Dufre Lejķem.

Pol la Barnabası wē Ikonium

14 ¹ Ikonium, Pol la Barnabası bage kana ba bage Antiosi, ba yaa la zu a Zuyfuma bej mentiň daň yoro, ba wey a Dufre weyga kala a fuma pōteyba handa a zuyfuma, la a bünma ba yele a zuyfuma bage a nyuŋ patiba. ² La a zuyfuma bünma gaň ba pa a nyuŋ namba zugole digə sr̄ba namba ba kurgu a nyuŋ patiba namba. ³ La gu dvrū Pol la Barnabası tuge Ikonium gu tōngu, ba zeri a Daῆsa ni ba weyri la a beni. A Daῆsa hūjse kun ba weyri naŋgu a nyuŋ la di bagam yoro kun di pane ba, ba bagrı a hāyndev la a walt funfuhi. ⁴ A saga fuma namba terenje, giřo wē a zuyfuma bej ni, giřo mu wē a tombə namba ni. ⁵ Bünma ba yele a zuyfuma, la a zuyfuma tāarība, la ba nyuſi samba bej tige a humni da ba hōjsu Pol la Barnabası a bōne, la ba dū ba la a geňe ba kv. ⁶ Pol la Barnabası kun dōmōne gu dvrū, ba hue la ba yav Likaoni halmi sagni ni, Listri, Derbū, la i kilemsire sagni. ⁷ La deň mu ba sebrū a kibarv dōndvugu naŋgu.

Pol la Barnabası wē Listri

⁸ Bōrč dum la da wote Listri, anı ba dey di hin di hiki, a wolə sibū sa la di zaa di holam, a bada di ba deyse di yaba. ⁹ Finde dum, kun di tufu di dōmon Pol weyri, Pol yele di la tōy, la kun di ni di hōfū a nyuŋ panam da di da a yergam, ¹⁰ di zaňe di hilo di bo di ni: «A bōrč hin n hiki sap n wolə nyuni!» La di hunne zagapu di hiki di zu di yafu.

¹¹ A fuma handa namba kun na kun Pol bage koj, ba dvrū mente ba zaň ba hilfi ba bo la Likaonife a digə namba weyga: «A Dufrev hagate a fumabu ba yirgi v tilleni!»

¹² Ba yırı Barnabası «Zeusi» la Pol «Hermesi» saba dikə la da weyri. ¹³ A dōfre anı ba yiti Zeusi pōtölfə daň wē la a saga naajka nyurē ni sele, Zeusi nandı seyə bagrı bene la a ney hin kufi tür̄i a firə a saga naajka nyurē ni, di boŋ di bagi a seyə di la a fuma namba. ¹⁴ A tombə Barnabası la Pol kun dōmōne gu ba *kärē ba banikaaya* (kun hōjsru ke ba buna yeye handa), ba färgi ba zu a fuma pōtu namba tilleni ba yilengiri ba bolu a bena: ¹⁵ «A se la, la na bagrı koŋka? Ukə mu a fumabu da la hu na kana. Ü bene sebv na ni a kibarv dōndvugu, na dugv a toyə hin ba firā, da na kubatu a Dufre feyo ga anı bagi a dōba, a sēnde, a yisa la kun wē i yoro dvrū. ¹⁶ A zamaanıv hun gondo ni a Dufre dugę a digəmə dvrū yom ba bōrfi. ¹⁷ La di hōjsru di hārēy di ba dugę ba, saba, di patı na a vunnini, la a sorey biram i wakati, di pa a duv hisi na, la di pa na buna dōjsu handa. ¹⁸ La a weyni hej dvrū, ba warge handa la ba deysı ka a fuma namba bagı ba ni a seyə.

¹⁹ A zvyfuma sîre Antiosî la Ikonium ba bê, ba zugol a fûma poteýba namba ba du pol la a geñj, la ba fu dî ba yav dugu a saga nañka belleni, ba bolê dî sube la. ²⁰ La kunnu a nyçv patiba namba gindele dî ba ye dî walt, dî hunne, dî zu a saga yoro. Gu wotre filgv, dî yable Derbu dî la Barnabasi.

Pol la Barnabasi gôtu Antiosî kvn wê Siiri halmi ni

²¹ Kun ba sebê a kibarv döndugv a saga nañka ni, ba da a taalibu pötü, ba hagatê ba gó Listiri, Ikonium, la Antiosi. ²² Pol la Barnabasi kaçsal a nyçv patiba namba buna, ba pa ba a benni da ba hîki gu hâñsi a nyçv panam yoro, ba bolu ba ni: «Kala v wargi a warga zaagu la v zu a Dufre halmi kon yoro.» ²³ A nyçv patiba menti-dondre kama ni, ba tuge a kâymov, ba bagi a nyır-diam la a Dufre zâanam, la ba ti ba a Dañsa ani ni ba pane a nyçv hoñ wönde ni.

²⁴ Ba keke Pisidi ba yav Pamili. ²⁵ Ba sebê a Dufre weyga kej Perzi, gukö belleni, ba yav Atali. ²⁶ Deñ ba hîke, ba zu a hi ni ba gó Antiosi fun ba te ba le a Dufre wönde ni, da ba wöl a tomde kun ba bage konj. ²⁷ Kun ba tere, ba mente a nyçv patiba menti n dondre nañgu la ba sebu kun dvrû a Dufre bage la ba, la kana a Dufre kelete bunma ba yele a zvyfuma ni a nyçv panam bôrv. ²⁸ Ba tugle deñ la a nyçv patiba namba ba tçengv.

A mentiv hin bagi Zeruzalem weyga

15 ¹ A fûma la suri Zude ba bê Antiosi, ba sebol a nyçv patiba ba bolu: «Halt na ba pane ba ti na a bangu kana Moyizi deyley konj bole, na ba dey na da a hoptäm.» ² Pol la Barnabasi ba soñe kun a fûma namba bole, a takâ bagi ba la a fûma namba tilleni. Guköni a nyçv patiba namba bole, Pol, Barnabasi la fûma giçrø ba tilleni, yav Zeruzalem a tomba la a nyçv patiba kôýba namba ga, ba yav wey a walt hej weyga. ³ A nyçv patiba bunma wê Antiosi namba la ye ba bôrv nañgu walti. Ba yome Fenisi, la Samari, ba sebû kana bunma ba yele a zvyfuma bej kibate ba bê a Dañsa ga. La konj pane a nyçv patiba dvrû a bun-dönüm handa. ⁴ Pol la dî yafu domba bej kun tere Zeruzalem, a nyçv patiba, a tomba, la a kâymov bej la soñ ba. La ba sebê ba ni kun dvrû a Dufre bage la ba. ⁵ La a fariziv giçrø bunma hagati a nyçv patiba bej hunne ba bo: «Tilay bunma ba yele zvyfuma bej zu a bañgv, la ba sebû ba ni ba soñ Moyizi deyley.» ⁶ A tomba namba la a kâymov namba mente da ba ye kana ba bagi a walt konj. ⁷ Kun a takâ nañka döysé, Piyeri hunne dî bo : «Mu sabu na nyaa zaa a kurgäm ni a Dufre zöe mu la na tilleni m sebû bunma ba yele a zvyfuma ni a kibarv döndugv, da ba dömcö la ba pa a nyçv. ⁸ A Dufre ani nyaa kun wê fûbi kama biunde ni höñse dî soñe ba, kun dî pane ba dikö a Dufre lejkäm kana dî pane hv. ⁹ Di ba bage körötäm kâ v la ba tilleni, dî surge ba buna saba ba pane a nyçv. ¹⁰ Masañ ase la la na yati a Dufre nyurë, na boj na dege a taalibu bej a degrey hin vök la v kagama dvrû ba deyse v dege? ¹¹ La vököko hönama a Dañsa Zezi bagam yoro v da a hoptäm, la bakö mu le kana ba da a hoptäm.»

¹² A fûma bunma menti namba dvrû sike sıķ, ba dömcö Barnabasi la Pol sebû a häyndev la a hävma funufu hî nahi dvrû, kun a Dufre yomone ba dî bagi bunma ba yele a zvyfuma tilleni. ¹³ Kunnu ba weye ba kendi, Zakî zañe a weyga dî bo: «Mu sabu dömcö na mu. ¹⁴ Simçnj sebê kana zaa a kurgäm ni, a Dufre tige a humnî da dî zö binma ba yele a zvyfuma bej tilleni a fûma dî seere ni. ¹⁵ La konj make la a annabiou weyni, saba gu wârgê:

¹⁶ «Koñka belleni m hagatra m bê lobu Davidi dañ sol konj;

M loburâ hin sol nahi m hîsal gu.

¹⁷ La kun kurgi la nañgu a duniya fûma bunma fey namba, la a digemä dvrû bunma m yure m bagi mu fûma namba yata a Dañsa.

Koñka a Dajsa bole¹⁸ Niñ kana dı hibol dı tomə hin dı hūjsə, zaa kvn tɔŋgv.

¹⁹ Guk̄ la pa m̄k̄ko ni ka v be la bunma ba yele a zvyfuma la kubatr̄ a Dufre ga ben ni kvn kañey. ²⁰ U wārguna ba ni da ba kañsi ka ba be dı a kaareyma hin ba bagı a seyə tooyav ni nummuñt̄, ba nyı ba gille la a kusey, a kaarey kvn kub̄ kam gu sib̄ la a nyem dıv. ²¹ Saba zaa a zamaanıv hin tɔŋgv, a fuma la wē saga kama ni ba tırı keowendi Moyızı deyley, ba tırı hi keo fɔñnam funde kama a zvyfuma mentv dāy ni. ²² Guk̄ ni a tombə, a kāymov la a nyı patiba menti dondre dıv tıg a humnı da ba tıg fuma ba tullenı bunma ba tɔŋgvur Antiosi ba la Pol la Barnabası. Kāymov h̄i ba tige Zudu ani ba yiti Barsabası la Silasi. ²³ A tute koñ ba pane ba ni: «Uk̄ a tombə la a kāymov, na sabu posuru nak̄, v sabu bunma ba yele a zvyfuma, bunma wē Antiosi, Siiri la Silisi. ²⁴ U dɔməñe fuma la sıri v ga ba be gudugu na humnı ba ti na ni a fumı la ba weynı, la v ba tɔŋge ba. ²⁵ Guk̄ la pa u dıv menti v tige a humnı v z̄ fuma bunma u tɔŋgvur na ni ba la v bomba Pol la Barnabası. ²⁶ Pol la Barnabası, a fuma bunma dugı ba puma u Dajsa Zezi Kurısti seere gille. ²⁷ Koñ v tɔŋgvur na ni Zudu la Silasi da ba seb̄u na ni a hilo kvn v wārgrı a tute koñ yoro. ²⁸ Ke ase la a Dufre lejk̄em la uk̄ gille, v tige a humnı ka v dege na degey sɔr̄ı kala hin ti tulay hen: ²⁹ na h̄eyst̄ a nummuñt̄ hin bage a seyə a tooyav ni nummuñt̄ dıv, la na kañsi ka na bagı a kusey, a kaarey kvn kub̄ kam gu sib̄ nummuñt̄ dıv, la a nyem dıv. Na deyse na bagı hen na gayne. A Dufre hūjsuñ dombañ ni!»

³⁰ A yaguba namba zañe a bɔrv̄ ba yaba Antiosi, kvn ba tere ba mente a nyı patiba namba ba pane ba ni a tute nañgv. ³¹ Kun ba te keo a tute nañgv gu pane ba la a bun-dɔñnamı gu beni panam weynı nahi gille. ³² Zudu la Silasi kon le a annabiou, weye la ba a weynı pɔtu ba pa ba a beni, la ba dakı ba gaabi. ³³ Ba tɔŋge deñ dige, la a nyı patiba namba pa ba a bɔrv̄, ba ḡo bunma tɔŋgv ba namba ga, ba bo ba ni ba te bœeni. ³⁴ La Silasi tige a humnı dı feyr̄a deñ.*] ³⁵ Pol la Barnabası tugle Antiosi. Bak̄o la fuma zaagu, ba seb̄oñ a fuma, la ba tırı fee a Dajsa weygı.

Pol la Barnabası kɔr̄otam

³⁶ Kun gu bage a s̄şyā dige Pol bole Barnabası ni: «U ḡo v kıl v ye a nyı patiba ben a sagnı hin dıv ni v te fee a Dajsa weygı kej, da v ye kana ba wē.» ³⁷ Barnabası boj̄a ba la Zaj̄ ani ba yiti Markı yav. ³⁸ La Pol dunna go gu bagam ni, saba dık̄o da sır̄e ba ga zaa Pamfılt̄, dı ba ḡone dı tɔŋge ba, ba tomde koñ ni. ³⁹ Ba gumbe ba dɔməñz dombañ kala gu pane ba kɔr̄otu. Barnabası yaa la Zaj̄ ani ba yiti Markı, ba zu a hi ni ba tobtu Suprv. ⁴⁰ Pol tige Silasi a nyı patiba namba ti ba ni a bark̄e la ba yaba. ⁴¹ Ba keke Siiri la Silisi Pol dakrı a nyı patiba namba gaabi.

Timote debam Pol la Silasi ni

16 ¹ Pol tere Derbe la Listırı. Deñ a nyı patıba la wote ani ba yiti Timote, dı nya a zvyfı ani pa Zezi nyıv, la dı sa a gireki la. ² A nyı patiba bunma wē Listırı la Ikonium dıv weyrı dı hār̄ey weygı. ³ Pol boj̄a dı yaba la dı; guk̄ la pa dı pa dı zu a banȝı a zvyfuma bunma wē deñ kür̄ü hen ni gille, saba ba dıv nyaa la ke Tomote nandi sa a gireki la. ⁴ A sagnı fun ba yommu dıv, Pol la Silasi teeselə a nyı patiba namba ni a tombə la a kāymov bunma wē Zeruzalem namba humnı tıgam, la ba zāa ba, ba yom hi. ⁵ A nyı patiba menti dondreñ nyıv panam gaabi dakrı i fuma kale dakrı finde kama.

Pol yuram Masedoni

⁶ A Dufre lejk̄em ganȝıjane Pol la Silasi a Dufre weygı kej sebam Azı halmı ni, guk̄ gille ba keke Firzi la Galası. ⁷ Kun ba woromse Mizi ba yare Bitini yaam, la Zezi Lejk̄em ba soj̄e ba yav deñ. ⁸ Guk̄ la pa ba keki Mizi ba yav Toroası, ⁹ Gu nyir̄e nañgv Pol da a yub-tɔam dı na Masedoni fu dı hıfı dı zāanı dı a zāanam koñ:

«Hun n be Masedoni, n be hājsi hv.»¹⁰ Pol kūn da a yib-tsam koj dūrv u hunne da u yarı kana u yagu Masedoni, saba u pürām ke a Dufre yire hv la da u ti fee a kubaru dvndugu koj deñ.

Kana Pol yaa Filipu halmi ni

¹¹ U zue la a hi ni Toroası u toptu Samotarası tvy, gu wotre filligu u yaa Neapoli, ¹² deñ u sure u yau Filipp, Masedoni halmi saga keseyga la, la Rome samba la halfu ga. U tuge ga ni a sōyā zaagg. ¹³ A fōnam finde kun tere, u sure u yau a hulc nyrē ni, fun u hunam ke a tige wote fun bagrı a Dufre zāanam. Kun u tere u tugo, u weye la a kena bunma u kunde ba mente deñ namba. ¹⁴ Dīdum ba yoro, a Dufre yommo du seere Lidi, a murufu senfuhi dolo di siti a saga kin ba yiti Tiyatiri. Di da dōmōna hu la, la a Dajsa kelete di bunde da di nyi Pol weyni nahi. ¹⁵ Kunnu Lidi la di dan fuma soje a hem mireləm, gukč belleni, di yire hv di dañ, di bole: «Kun na nyufu ke m pane a Dajsa a nyov, bēna yirgina mu dañ.» La di kamane hv u soñ.

Kana ba te Pol la Silası a kasu

¹⁶ Finde dum u bene yagu a Dufre zāanfa; a dañ kēç, ant za ini nyabre hōfū di sebru a wali hun belli bene hemsu hv, di dansama dari a marū handa kun di narū a waluma di sebru nangu gille. ¹⁷ Di zu di defu u la Pol ni di yilengiri di bolu: «Beñ namba, a Dufre keseyo hoj bōrū la, ba bene sebu na ni a hoptəm bōrū!» ¹⁸ A sōyā, di defu di bolu konjka. La Pol humumi sure di walt nahi, di kinde di bo a zini nangu ni: «Mko la bollu n ni, la Zezi Kuristi hoj seere, sırı n dugu a kēç hoj.» A wakati nangu da, gu sırı gu dugu di. ¹⁹ A kēç hoj dansama beñ kun ni ba dey ba go ba da a marū la di , ba nyiyē Pol la Silası ba din ba, ba yau la a wündire ni a yuba yugani. ²⁰ Ba yau la ba a guru gitiba yugani, ba yau bo: «A bēna beñ a zuyfoma la, la ba guduguru u saga.» ²¹ Ba sebola a foma a manau hun vko Rom fuma go a nyirē u wol wala u yom.» ²² A foma potevya namba hunne la ba a woləm, a guru gitiba beñ pane ba wulsu ba banķaaya, la ba pa a nyirē ba subu ba la a folft. ²³ Kunnu ba pume ba handa, ba yaa ti ba a kasu, la ba bo a kasu dañ daaliba kōyō ni di daa ba hali gu hājsi. ²⁴ A daaliba kōyō nandi kun da a nyirē koj dūrv, di te ba la hali yugani kasu kasu dañ tōre yoro di dū ba wole la a zōgorov a dāyā dubey ni. ²⁵ A nyirē tulle delenj, Pol la Silası bagrı a Dufre zāanam la ba leli ba nanti a Dufre, a kasubu dūrv dōmōn ba. ²⁶ Wakatt dum ten, a sēnde kebe la a gaabi kala a temba hun ba kone la a dañ nangu suja zige; a kasu dañ koj nyiyā dūrv keleti, a kasubu dūrv zōgorov dīuyāte. ²⁷ A daaliba kōyō nandi kun hunne a dem ni, di na a kasu dañ nangu nyiyā kelete, kun di hunam ke a kasubu namba hue la, di fuse di gole da di ku di. ²⁸ La Pol zane di hilo di bo: «Ka n bagi n gille a zaabi! U dūrv woyre!» ²⁹ Nangu ni A daaliba kōyō nandi zāane hāni di huy di zu a kasu dañ nangu yoro, di baptu Pol la Silası yugani, di dū-dūrv kebro. ³⁰ Di pane ba sırı , la di bo ba nt: «Mu dansama, ase m hemē m bagi da a Dufre hoptu mu?» ³¹ Ba yorbe di nt: «Pa a Dajsa Zezi a nyov, la, a Dufre hoptər n la, n la n dañ dūrv .» ³² Polma te fee a dajsa weyga kej dikla a fuma bunma wē di dañ dūrv ni. ³³ A nyirē tulle nangu da, a daaliba kōyō nandi yaa la ba da ba sam ba bunda. Polma wē di hem mireləm, dikla la di dañ dūrv. ³⁴ Gukč belleni di yaa la ba di dañ , di yav pa ba a dūv. A kasu daalo nandi la di dañ dūrv baga a bun-dōmōni kun ba pane a Dufre a nyov gille.

³⁵ A wotre kun file, a gitiba namba tvinje a daaliba ba yav bo a daaliba kōyō nandi ni ke di dugu a bēna beñ. ³⁶ A daaliba kōyō nandi bole Pol ni: «A gitiba beñ tvinje ba bo m dugu na. Maşaŋkço, sırı na, na yaba bəəni.» ³⁷ La Pol bole a daaliba namba ni: « Ba pane ba pum hv a fuma dūrv yugani, ba ba gure v guruv, vko bunma hul Rom fuma la hv, ba tı hv a kasu; la masarj, ba boj ba pa v sırı hērgu-hērgi? Koj ba dey gu da, kala ba gille be tigi hv!» ³⁸ A daaliba namba yaa sebu a weyni hej a gitiba

namba ni, a gitiba namba funuge kūn ba dōmōne ke Pol la Silas Rom fuma la ba.
³⁹ Ba bene, ba zāa ba a yaafa la ba dvugv ba, ba zāa ba, ba sıri ba saga ni. ⁴⁰ Kūn Pol la Silas sure a kasu, ba yaa la Lidi dañ, ba na a nyov patiba namba dvur ba pa ba a beni, la ba yaba.

Kana Pol la Silas yaa Tesaloniki la Beere

17 ¹ Pol la Silas yome la Amfipolis la Apoloni ba yau Tesaloniki; deñ, a zuyfuma bej hōfā a mentu dañ. ² Pol bage kana di mane, fōonaam findema tā di bage di zuru a mentu dañ nañgv yoro di yebru la ba la a Dufre weyga. ³ Di faytri ba la di hōjsrv ba ke kala a Kurstu hoj wargi, di sibū la di fegeti. Di bole ba ni: «A Kiristi hoj, Zezi ani weyga m weyr la na hoj la.» ⁴ A weyni nahi nyiyē a zuyfuma giçr humni ba debu Pol la Silas ni, la a Gurekuma pōteyba bunma yommu a Dufre, la a kena pōteyba a dubeybā. ⁵ La a bun-zamı nyiyē a zuyfuma giçr. Ba zañe a fuma bundu a bōrfi nyufi ni, ba hūsi a dukə ba gudugu a saga, ba yau Zasəñ dañ ba yau yarı Pol la Silas da ba yau la ba a fuma namba yigant. ⁶ La ba ba kunde ba, ko ba nyiyē Zasəñ la a nyov patiba giçr ba dün ba ba yagu la a saga yuba yigant, la ba yilengiri ba bolu: «A fuma bej la gudugu a duniya dvur, la masajkō ba tere yere, la Zasəñ la soñ ba di dañ! ⁷ Ba dvur tārā a yoo Sezari deyley, ba bolu ke yoo sōri la wote ani ba yiti Zezi.» ⁸ A weyni hej guduge a fuma namba la a saga yuba namba dvur humni. ⁹ A saga yuba namba pa Zasəñ la di sabu yuri a marī pōtu, la ba da ba gulle.

Kana Pol la Silas yaa Bere

¹⁰ A nyirē nañgv da, Tesaloniki nyov patiba namba pane Pol la Silas yaba Bere; kūn ba tere deñ, ba zue la a zuyfuma mentu dañ ni. ¹¹ A zuyfuma bunma wē Bere namba dōmōnam kū Tesaloniki zuyfuma. Ba sone a Dufre weyga koj wole wole. Finde kama, ba pugommə a Wārgirt hej ba yeli wala kūn Pol bolu nañgv a nyov la. ¹² Zaagu a zuyfuma namba yoro pane a nyov. A gurekuma kena dubeybā la a bema pōteyba pane a nyov. ¹³ La a zuyfuma bunma wē Tesaloniki bej kūn hōre ke Pol yaa sebrū Bere mu a Dufre weyga kej, ba sre ba yau deñ ba yau hūsi a fuma pōteyba namba la gudugu ba buna. ¹⁴ A nyov patiba namba pane Pol yaba wole wole a yisa deñ. La Silas la Timote ko fēyē Bere. ¹⁵ Bunma teñgi Pol namba hōgle di ba yau la di hali Ateni; la ba hakam ni, Pol bole ba ni, ba yau bo Silas la Timote ni ke ba be ñi ba wole wole.

Kana Pol sebe a hilo dōndvugv koj Ateni fuma ni

¹⁶ Pol kunnu wē Ateni di daalı Silas la Timote, di bunde yeye handa kūn di ni kana a saga nañka hibe la a tooyav. ¹⁷ La finde kama, di da weyra a Dufre weyga koj la a zuyfuma la bunma ba yele a zuyfuma a Dufre yommuba bej a mentu dāñ yoro, la a fuma bunma dvur di hēmsrv a wundreu ni. ¹⁸ A hōram yatiba bunma ba yutti a Epikuriu*, la bunma ba yiti a Sitoysi* bej zue la ba weyri la di. Giçr zigiri: «A se a weyni weyr hoj boj di bo?» La giçr mu bole: «Gu nyarjja a dufrev sōrihi weyga di weyri.» Ba bole konjka, kūn ba dōmōn di weyri Zezi kibaru dōngugv la a sum fegetəm weyga. ¹⁹ Ba yaala la di a mentu tige kūn ba yiti Areopazi* ni, ba yau bo di ni: «U bojə n wey la hu a sebəlam feley hin weyga n weyri hej, ²⁰ A nyov, u bēy u dōmo a weyni hej digə, u boj u hōrč i bi.» ²¹ Ateni fuma dvur, la a balba bunma be wē ba tulleni go tomde kala a hilfi feley weyam la i dōmōnam.

²² Pol hinne di hūki Areopazi nañgv tulleni di bo: «Ateni fuma, m ni a diina samba gulle gulle la na, ²³ kūn m kile na saga kej, m na na toyau hin na pōtl hej, gu dūm i yoro dubgə nyunti a wārgam hej la wote: «A Dufre ani u bēy.» A Dufre ani na bēy la na pōtl nandı m boj m hōjsu na. ²⁴ A Dufre ani ti takla a duniya la kūn wē gu

yoro dvr̄v, dik̄o a d̄oba la a s̄ende Dājsa, ba zur̄a a d̄ay hun a fumabu w̄nā lobe di ni yoro.²⁵ Gu go kvn dvr̄v di yatti a fumabu bagi di ni, ke ase la, dik̄o la patu a feyley, a f̄ōnam, la kvn f̄ey dvr̄v; guk̄o ni, ase a fubi dey di bagi di pa di.²⁶ Fu dum ten ni, di pane a digəmə dvr̄v sıri, di s̄ey ba a duniya dañ petə dvr̄v ni, di k̄r̄t̄u ba ni a wakatu, di b̄isi ba s̄ena soofi.²⁷ A Dufre bage kvn patu ba yari di, mbaa ba harangra la ba na di. Bine, a Dufre ba h̄eyā la anı kama u yoro,²⁸ saba: «dik̄o ni u h̄ōf̄a a feley, u z̄egam la u w̄ēley, kana gīr̄o na maab̄o bej bole gu:

«Di bage hu la u nyakı di.»²⁹ Kun u nyaq a Dufre nuj, u ba heme u hunam ke a Dufre nyajna a wura tooru, a wakiya kurey wala a gej̄e tooyav hun bagi la a fumabu humn̄i la ba hunamam.³⁰ La a Dufre duge a wakatu hun ni a fuma tuge a b̄eyla yoro nahı taalı, la masaj di yitti a fumabu dvr̄v fun ba w̄e dvr̄v ba tugatı a humn̄i ba z̄aa a yaafa.³¹ A nyɔv, Di h̄igale a funde kvn ni di belli pa a b̄or̄ anı di z̄oe nandi giri a duniya koj giri la a nyɔv; a Dufre h̄ūjse hej a nyɔv la, kvn di fegete a b̄or̄ nandi!»³²

³² A fuma bej kvn d̄om̄ne Pol weyrı a sum fegetəm weyga, ba gīr̄o m̄ome di la, ba gīr̄o bo: «Kun zuru la sum fegetam koj wali, u d̄om̄na ni la finde ni k̄yndę.»³³ Lent Pol gonde di stre ba yoro.³⁴ La gu dvr̄v, gīr̄o debe Pol ni, la ba hagate a nyɔv patiba: bak̄o namba yoro a Areopazi nañgv nyusa anı ba yitt Deni wote la, la a k̄eñj anı ba yiti Damarısı gu daki fuma s̄orba.

Kana Korēntı saga nyɔv patuba mentı -n dontre kurge

18 ¹ Kojka belleni Pol sure Ateni di yav Korēntı.² Di kunde dej a zuyfto ba yiti di Akıla, P̄ontu halmı fu, anı sırlı Itali kvn ba t̄oñge di be di la Prisilli di k̄eñj, saba Rom samba yov keseyo Kulodu pane ba ḡom a zuyfoma dvr̄v ba sırlı Rom. Pol yaa na ba;³ la kvn di la ba tomde dum la, ba dvr̄v bagra a t̄onfi d̄ay, guk̄o la pa di tugele la ba, ba w̄ollu la domb̄a.⁴ F̄ōnam funde kama, Pol zanta a weyga a zuyfoma bej mentu dañ ni, di yatti kana a zuyfoma la a Girekuma dvr̄v patti Zezi a nyɔv.⁵ La kvn Silasla la Timote sure Masedoni ba be, Pol duge gu dum kama la di pa di gille a Dufre weyga nañka seblam ni, di h̄ūjsru a zuyfoma bej ke Zezi le a Kristi hoj.⁶ La kvn a zuyfoma namba t̄arı di la ba t̄ogom di, di puke di banjkaaya* la di bo: «Na puma wali zigra na la, gu go m̄k̄o ni k̄yndę; kvn kurgi la masaj, m yaga bunma ba yele a zuyfoma ga.»⁷ Di sure dej di yav b̄or̄ dum dañ, a Dufre yommo, di seere Titiusi Zustusı, di dañ w̄e a mentu dañ nañgv piteni.⁸ Kirispisi a mentu dañ nañgv k̄ȳj̄ la di dañ fuma dvr̄v pane a Dājsa a nyɔv, la Korēntı fuma handa bunma d̄om̄on Pol hagate a nyɔv patiba, ba da a hem mirēləm.

⁹ Nyir̄e dum, a Dājsa bole Pol ni a yib-t̄oam yoro: «Ka n funvgv, wey la ka n sıki.¹⁰ A nyɔv, m w̄ela la ni. Fu kā w̄ōnde ba tiir̄e ni da di bagi ni a zaabi; wey, saba a saga kej ni a fuma bunma le mu fuma poteý.»¹¹ Pol bage a zende la pulav h̄urı Korēntı dej, di seb̄ol a fuma a Dufre weyga.¹² A wakati kvn Galicj̄ dirı Akay yu, a Zuyfoma dvr̄v bage nyir̄e dum ba nyı Pol, ba yav la di a giri gitifa,¹³ ba yav bo: «A b̄or̄ hoj dargra a fuma ba p̄ot̄ol a Dufre kana a Deyley hej ba bole.»¹⁴ Pol yare di wey, gu make Galicj̄ bole ba ni: «Nak̄o a zuyfoma d̄om̄na: A yu ni maana di z̄oñge, wala a walı zaabi di bage, m d̄om̄na la kana gu heme la.»¹⁵ La, na weyni hej kvn bage kvn zuru la a weynibu, a seeyə, la na gille deyley wali nuj, nak̄o ni gu w̄e, m ba boj m bagi hej la i domb̄a giri git.»¹⁶ La di pane ba sırlı a giri gitifa nañgv. Ba dvr̄v nyiȳe Sostenı a mentu dañ nañgv k̄ȳj̄ ba p̄om a giri gitifa nañgv yığanı. La Galicj̄ ba yele gu wala kañ la.

Pol ḡotv Antiosı

¹⁸ Pol tugele Korēntı k̄yndę di t̄oñgv. Nañgv ni di pose a nyɔv patuba namba u na domb̄a la a b̄əəni, la di zu a hi ni di yav Siiri, dik̄o la P̄irisil la Akıla. Pol da pane ba

kepte di nyu a saga kvn ba yitt Saňkere koj ni ke ase la, di pume di wõnde. ¹⁹ Kvn ba tere Efeezi, Pol dûge di yafu domb  namba la di yav zu a Zuyfuma mentuv daj ni di weyri la ba. ²⁰ Ba z  ane Pol ke di tugo la ba di t  ngu dige, la di ba soje. ²¹ Di bole: «U na domb  la a b  eni; a Dufre soje, m hagatra m be na ga.» Di zu a hi ni, di siri Efeezi. ²² Pol kvn tere Sezare di yaa la Zeruzalem d  m di yav posu den ny   patiba namba, la di t  essini di yav Antios; ²³ fun di tugele di t  ngu dige la di hagati di go. Di hue di kil Galasi la Firzi halmi di dakri a ny   patiba namba beni.

Apolos seblam Efeezi

²⁴ A Zuyfu d  m ani ba yitt Apolos di halfu Alek  zandiri bene yau w   Efeezi. A b  r   ani dey a weyga la, la di nyaa a W  rgur   hej ha  sim. ²⁵ Di hore a Dajsa hoj b  ru koj, la, la di bunde durv di turi fee la di seb  l Zezi wali hej fas  ; la, Z  aj hem mirel  m hej da di nyaa. ²⁶ Di zue la a mentuv daj na  ngu ni di weyri la a beni. Pirisili la Akilas   kvn d  m  ne di, ba yure di ba ga, ba h  njsu di a Dufre b  ru fas   halı gu k  s   kana di nyaa le. ²⁷ Apolos kvn boj di yau Akay, a ny   patiba namba pane du a beni, la ba w  r  ge a tute dey ny   patiba namba ni ba bo ba ni ke ba soj di gu h  njs  t. Kvn di tere den, la a Dufre bagam di h  njs   binma pa a ny   namba handa. ²⁸ A ny  , a fuma durv yigani, di da weyra di dobollu a Zuyfuma bej ni, di h  njsu ba a W  rgur   yoro ke Zezi le a K  risti hoj.

Pol seb  llu a fuma Efeezi

19 ¹Kunnu Apolos w   Kor  nti Pol sure la a dert s  ena nahi ni di yau Efeezi. Di kunde den a ny   patiba kaliley, ² di zige ba: «Na da a Dufre lejk  m kunnun hagate a ny   patiba?» Ba yorbe di ni: «U ba d  m  ne mbaa ba weyri a Dufre lejk  m weyga!» ³ Pol zige: K   hem mir  l  m nde nyunju ba mir  le na?» Ba yorbe di ni: «A hem mir  l  m kvn Za  j mir  l a foma koj v da.» ⁴ Pol bole ba ni: «Z  aj da mir  l  l   a hem ni binma tugati a humni ba z      a ba walt zaabi suuru, la di da bolla   Israyel fuma ni ke ba pa a ny   ani bell   be d  lk   bell  en hoj, d  lk   le Zezi.» ⁵ A fuma namba kvn d  m  ne a weyri hej, ba pane ba mir  l ba la a Dajsa Zezi seere. ⁶ Pol tike ba la di w  na, la a Dufre lejk  m yirge ba nyuni, ba zu ba weyri a weyni w  ni, ba sebru a Dufre hilfi. ⁷ A b  na bej kale yati gu bagi fi la ba h  i (12).

⁸ Pol pilav i t   dey di yagu a zuyfuma mentuv daj ni di weyri la a beni a Dufre yu weyga, di timmu da a foma binma d  m  n di namba h  r   ke a ny   la. ⁹ La guri  , a nyufi kaject samba gajnj   ba pa a ny  , la ba weye a Dajsa b  ru koj ni a zaabi, a fuma durv yigani. Guk   ni Pol yure a ny   patiba bej di t  gi ba ba till  n, di h  g   ba di yav Tiranus   keo dan koj yoro, di yav seb  l ba finde kama. ¹⁰ Pol bage koj zen   h  i kala a zuyfuma la girekuma binma w   Azi halmi ni namba durv deys   ba d  m  c a Dajsa weyga koj.

A walt kvn Seva benabu bej da

¹¹ A Dufre h  gle Pol di bagi a h  yndev kesey ¹² kala mbaa a fuma zanti a p  r   la a salau hun har   di kulg  , ba hati a b  atau ba da a yergam, la bunma a ziniu h  fv  , a ziniu siti i dvogr   ba. ¹³ A zuyfuma s  fi samba bunma killi ba g  omm   a ziniu ba tigr   a foma ni mu bojse ba h  g   Zezi seere koj ba g  om a ziniu. Ba bolla  :«U bolu na ni la Zezi ani weyga Pol weyri nand   seere ni, siri na.» ¹⁴ Binma bagri ni   namba, Seva a zuyfuma sey   kurv  ba k  y   d  m benabu ba p   la. ¹⁵ La a zini na  ngu yorbe ba ni: «M nyaa ani la Zezi, m nyaa kvn la Pol. La nako, anima la na?» ¹⁶ Ani a zini h  fv   nand   vipt   ba la, di deysi ba, ba huy ba siri a dan na  ngu yoro, ba kumba la a m  csamft. ¹⁷ Efeezi fuma durv a Zuyfuma la a Girekuma d  m  ne kojka, a fumi ny  y   ba ba durv dubs   a Dajsa Zezi seere handa. ¹⁸ A fuma handa bunma pat   a ny   namba beli pugotru ba wal   zaabi ba sebru a fuma d  m  n. ¹⁹ Zaagu bunma da bagri

a gorgondo bagrıba hōgle ba səfi tira nahi ba be pa ba zubu hı a fuma dvrı yığanı. 1 döv tere wakaya kurey musuv fi (10 000).²⁰ Niŋ, la a Daŋsa gaabi, di Weyga koj hende hända.²¹ Heŋka belleni, Pol tige a humnı ke di yommə Masedoni la Akay di yav Zeruzalem. Di bole: «M tere deň, kala m gondo m yav Rom.»²² Di tıŋge di hājsriba ba hī, Timote la Erasti ba yav Masedoni. La Pol gille fēy Azi halmı ni di tıŋgv dige.

Kana a hilalə Demetiriusi panə ba gudugu Efeezı

²³ A wakati naŋgv a gudugəm kesey hunne Efeezı a Daŋsa bɔrū koj gille.²⁴ A hilalə dum ani ba yutı Demetiriusı, hilalla a dāyley hın nyaj Artimis* ba dufrækəŋj nandı dan laa wakiya kurey, di pa bunma dvrı wɔllı a tomde koj dari gu ni a marı handa.²⁵ Di mente di hilallıba dombə, la bunma dvrı dari ba duv a tomde naŋgv di bo ba nu: «Na dvrı nyaa, a tomde koj ni v daam siti. ²⁶Bine na ni, na dəmən ba weyrı, Efeezı ten ten dɔ, la gu yati gu bagi Azi halmı dvrı, Pol hoj kubate a fuma handa humnı kun di bolu ke a dufreu hın bagi la a fumabu wɔna a dufreu dɔ. ²⁷Koŋka, vko tomde koj ten ten dɔ gu yati gu tugi bundı, la mbaa a dufrækəŋj Artemis a keseyo dan koj gille bagra bindı. Lenti, Artemisi a keseyo kun Azi la a duniya fuma dvrı pɔtɔl hoj ba dara a potɔlam!»²⁸ Kun a fuma namba dəmənə a weynı heŋ, ba buna hunne ba yilengiri ba bolu: «Artimisi, Efeezı samba dufre a keseyo la!»²⁹ Efeezı saga dvrı fuma humnı hunne, ba nyı Gayus la Arıstarkı Masedoni fuma ba hī, bunma tengrtı Pol a yafu a bɔrū, ba yau la ba hōnı wündi keseygu naŋgv ni.³⁰ Pol bojse du sıru di yav a fuma namba yığanı, la a nyɔv patiba namba gille di.³¹ Azi halmı kōyba bunma le Pol folbə ba wē Efeezı tıŋge ba zāa di ka di sıru di yau ba hōnı wündi keseygu naŋgv ni.³² Naŋgv ni wakati, a fuma namba tullenı, beŋ yilengirə ba bolu koj, beŋ mu yilengirə ba bolu gu konjka, gu dvrı gudugu; la kun kū ba ni a pɔtɔmı dvrı bēy kun nyuntı ba mente.³³ Fuma a fuma pɔtu namba yoro sebe Alezandırı ni a wali naŋgv, a zuyfuma namba dargı di ba ti yığanı. Alezandırı nandı zaŋe di wōnde dt boj di wey la a fuma pɔtu namba.³⁴ La kun ba hɔre a zuyfı la di, ba dvrı mente ba yelengiri kun bagi leyav hī ba bolu. «Efeezı samba dufrækəŋj Artemisi hoj, le a kōyɔ.»³⁵

³⁵ A saga naŋka wārgıro kun deyse di sigal a fuma namba, di bole ba ni: «Efeezı fuma, ani la wē a duniya koj ni di bēy ke Efeezı saga kej la daalı Artemis keseyo dan koj, la gu tooru kun sıru a daba ni gu sol koj? ³⁶Fu kā ba dey di tāa koj, sıki na ka na ti kēhā na bagi kankā.³⁷ Na bene la a bena beŋ yere, bunma ba huyse, ba ba tıgɔmę v dufrækəŋj hoj.³⁸ Gukə gille, Demetiriusı la di wɔl dombə beŋ hōfıka a wali la dıdüm, a gitifav wē, a gitiba wē, a gırıw wakatı wē, maana ba yav deň.³⁹ La gu kundıne hōfıa wali sɔrhi, a kōyba beŋ mentı dondre naŋgv la yeli a wali naŋgv.⁴⁰ Kun bagi nyaj koj, v yata v pa ba ti hu zergı ke v gudugrə a saga, kun kankā go kun v bolu ke kon la pa v mentı a fuma beŋ.»⁴¹ Kun di bole konjka di panə a fuma namba sāygi.

Pol yaa Masedoni la Giresı

20¹ A gudugəm nahi kun bene yirgi, Pol mente a nyɔv patiba namba di pa ba beni; gukə belleni di bole ba ni v na dombə la a bəəni la di yaba Masedoni.² Di keke a sēnde koj, di weyri la a nyɔv patiba namba a weynı pɔtu di pa ba a beni. Gukə belleni di yaa Giresı,³ di tugo deň pilav tā. Di yare di zu a hi ni di yav Sıri, kun di dəmənə ke a zuyfuma bojə ba ku di, di tugi a humnı di hagatra di yom Masedoni.⁴ Beŋ la tıŋgi di: Sopatrosı, Pirihusı ani siti Bere bıbɔrɔbi, Arıstarkı la Sekundusı bunma siti Tesaloniki, Gayusı, Derbe fu, la Timote, gu daktı Tisiki la Tirofım bunma siti Azi.⁵ Bakə beŋ zue la yığanı, la ba daale hv la Toroası.⁶ La vko,

a buuru kun go dɔkv batu koj kun gonde, v zue la hi ni Filipu; sɔyā num ni, v kunde ba Toroasi, v tuge deñ sɔyā pē.

Pol kana wole Toroası la dı zää Etikis ni dı fegeti

⁷ A sɔrē funde^a pote birengre, v mente la da v dı a Dajsa sum hundam dıv, Pol kun yagu gu wotre fullıg gille, dı weye la a nyɔv patiba namba, la dı dɔysale dı weyni kala gu tere a nyirē tille. ⁸ A lampau handa la wote dɔba dan fun v mente naŋgu yoro. ⁹ A bi seno dum ani ba yut Etikisi la tugo a dan naŋgu feneteru nyuni ni dı dergi a dem dubey kun Pol weyni nahi dɔysse gille; dı sırt dɔba dan tāandıgu naŋgu nyuni dı sol; kun ba zaŋge dı, ba kunde dı sibe. ¹⁰ Pol yirige dı huy dı te dı nyuni dı tul dı zaŋ dı la dı bo: «Ka na buna be yey, dı feyfu!» ¹¹ Kunnu Pol gɔne dı nɔgo, dı kegume kegume a buuru a buuru naŋgu la ba dı; gukɔ belleni, dı weye kala a wugo la dı yaba ¹² Ba hɔgle a bi seno nandi ba yav la dı daani dı feyfu, la naŋgu hagate gu pa ba dvru a bün-dɔnmı handa.

Pol sure Toroası dı yav Mile

¹³ Uko zue la yigani v zu a hi ni v yav Asosi, fun v hemé v zaj Pol, saba dı bole dı yommə sēende bɔrɔ dı yav deñ. ¹⁴ Kunnu dı bene kundu hu Asosi, dı zue a hi naŋgu ni la hu, v menti v yav Mitileni. ¹⁵ A hi naŋgu hunne la hu deñ, gu wotre fullıg tere Sio yigani; v sıram sɔyā hīndugu ni, v tere Samosi; gu sɔya tāandıgu ni, v tere Mile. ¹⁶ Pol dīyē dı ba hifa Efeezi, kun patu ka dı tɔŋgu Azi sēende ni. Dt tura kēhā da a Pantekotu funde koj kundu dı Zeruzalem, halt gu deyka. ¹⁷ La gu dvru, Pol tuge Mile dı tɔŋgu ba yuri Efeezi nyɔv patiba menti dondre kāymɔv beñ. ¹⁸ Kun ba bene, dı bole ba ni: «Na nyaa kana m feye la na zaa m pote funde Azi sēende ni, kala gu tere nyani. ¹⁹ M wole a Dajsa tomde la a yirgi-n-gille, a yiba hem, la a warga yoro a Zuyfuma kun yati m kuam gille. ²⁰ M sebe na ni, m sebole na a fuma dvru yiba ni la a dāy yoro, kun dvru dey gu fū na ni, m ba hērgę na ni kaŋ kā. ²¹ M bole a zuyfuma, la bunma ba yele a zuyfuma dvru ni ba tugati a humni ba pa a Dajsa Zezi a nyɔv. ²² La masajkɔ m yagu Zeruzalem, kana a Dufre leŋkəm bole mu ni ke m yav tilay. La m bēy kun yagu te mu deñ. ²³ Kay saga kama ni, a Dufre leŋkəm bolə mu ni ke mu yaga wargi la m zu a kasu. ²⁴ La mko gille ni, m pumde koj ba yele kaŋ. A kaŋ keseygu mu ni le m deysi m bagı kun ba bole mu ni m yav bagı koj, la m wɔl a tomde kun a Dajsa Zezi degle mu koj m kendigi: m pa a Dufre bagam hu ni kubarw dōndugu koj kəseti ²⁵ M yome na dvru ga m sebrø na ni a Dufre yu hilo koj, la masajkɔ m nyaa ke fū kā na yoro ba gɔta dı na mu kɔynde. ²⁶ Kon la pa m bolu na ni nyani; halt fu na yoro bene dvugv a bɔrv, dı walt go m nyuni. ²⁷ Saba m sebe na ni kun a Dufre tige a humni ke dı bagra dvru. Mbaa gu dum m ba hērige na ni. ²⁸ Yena na gille, la na ye a fuma bunma a Dufre leŋkəm pane na ke na hōgo namba dvru. Hōgo na halı gu hājsı a Dufre fuma menti-dondre kun a Dufre yebte la dı gille Bibɔrbı hoj nyem. ²⁹ M nyaa ke m yabrey hen belleni, a fuma høy samba mbala a zolvay bella hin na tilleni, la ba bagra a fuma beñ a zaabi. ³⁰ Mbaa nakɔ tilleni, fuma la bellı hin ba zu a wolou ni, ba pa a nyɔv patiba debu ba ni. ³¹ Yena na gille, la na hunduru, zenə tā m bage, a fire a nyirē m ba dvugv fu kama na yoro segeləm, la a yiba hem. ³² Masajkɔ m zaŋe na m pa a Dufre la dı bojey weyga kej ni. Dı bojey weyga naŋgu la dey gu pa na a gaabi na yav yigani a nyɔv panam hen yoro, la gu pa na da a hɔle kun a Dufre kone bunma dı halfu dvru ni. ³³ Mu humni ba yaa fu kā wakiya kurey ni, wala dı wura ni wala dı baŋkaaya ni. ³⁴ Nakɔ gille nyaa ke mu wōna hen da m wole la, m hōgo mu gille la m hōgo mu yafu dombə. ³⁵ Wakatı kama m bolu na ni, ke niŋ kana a fu hemé dı wɔl da dı hājsı a fara samba. Hündv

^a20.7 sɔrē funde pote yere yata gu bo Alhado

na a weyni hin a Dajsa Zezi diko gille bole hej: "Anı patı kun hōfv a bun-djōnomici, kūt anı sontu.

³⁶ Pol kun bole niŋ, dı kuronge dı la ba bagi a Dufre zāanam. ³⁷ Ba dvrı kommu la ba gəburu Pol. ³⁸ Pol kun bole ke ba ba gɔta ba na dı a bada kon, la yey ba buna gu kūstı. Gukö belleni ba tənje dı kala a hi kon ga.

Pol yagu Zeruzalem

21 ¹Kun v la Efēezi nyɔv patiba menti-dondre konj kɔyba namba kɔrɔte, v zue la a hi ni v higal v toptu Kostı. Gu wotre filligu, v tere Roodı, v sıri deñ v yav Patara. ²Kun v kunde a hi kun yagu Fenisi v zue la gu ni v yaba. ³Kun te hāyna Supru a sēende kun wē hem tilleni, v zege gu musufe v yagu Siiri, la v yirige Tiiri, saba, deñ a hi naŋgu heme gu yirgi gu degrey. ⁴Tiiri deñ, v kunde a nyɔv patiba la v tugle la ba sɔyā pē. La a Dufre lejkam darge ba, ba bolu Pol ni ke ka dı yav Zeruzalem. ⁵La sɔyā pē hej kun hibe v zanje a bɔrv. A nyɔv patiba namba dvrı, ba kena la ba gında tənje hu la kala v sure a saga naŋka yoro. U kuronge a yisa naŋgu nyurē ni v bagi a Dufre zāanam. ⁶Naŋgu ni, v pose dombə a Dufre hūnsu hu dombə la a bəenı; v zu a hi ni, bako mu hagati ba go ba daam.

⁷ U tēesi yabrey la a hi, Tiiri v sure v yav Petolemaysi; deñ, v pose a nyɔv patiba ben la v tugo la ba finde dvı. ⁸Gu wotre filligu v gonde la v te Sezare. Filipu a kubarı dəndıvgu konj sebzı hoj dañ v yaa yirgi; diko nandi bera pē bunma ba zōe Zeruzalem namba fu dvı la. ⁹Dı hōfa bigau nā bunma bēy bɔrɔ, a Dufre hūnsu ba a waluma ba sebro. ¹⁰Kun v bage sɔyā zaagu wē deñ, a annabio anı ba yitti Agabos sure Zude dı be. ¹¹Kun dı bene v ga, dı zanje Pol tulle dīrtıgv dı dı dı wolə la dı wōna la dı bo: « Ye na kun a Dufre lejkam bole: A Zuyfoma bunma wē Zeruzalem benj dīrə a tulle dīrtıgv konj danjsa, ba ti dı bunma ba yele a zuyfuma benj wōna ni.»

¹²Ukɔ Pol yafu dombə namba kun dəməne konj, v la v sabu bunma wē Sezare namba dvrı horome Pol ka dı yav Zeruzalem. ¹³La Pol bole hu ni: « Ase la pa na kommu na yeysi mu bunde? M sontə mbaa m yav sıbu Zeruzalem a Dajsa Zezi seere konj gille we a dīyām.» ¹⁴Kun v zāane dı v gumbu, v ba yaa yığanı kɔynde, v bole da: «Maana a Dajsa kun n boj bagi.»

¹⁵A sɔyā hej belleni, v hemçne v yaba Zeruzalem. ¹⁶Sezare taalibu, tənje hu la, ba yaala la hu Minasɔŋ, Sipru fu dvı dañ, anı pa a nyɔv zaa kun tənje; diko dañ v yirige.

Pol yaa Zaktı dañ

¹⁷Kun v tere Zeruzalem, a nyɔv patiba bunma wē deñ namba soje hu la la a bun-djōnimi. ¹⁸Gu wotre filligu, Pol la hu yaa la Zaktı dañ, fırın a nyɔv patiba kɔyba namba dvrı bene menti. ¹⁹Kun Pol pose ba, dı sebe ba ni ga dvı dvı kun a Dufre yome la dı tomə dı bagi bunma ba yele a zuyfoma benj tilleni dvrı. ²⁰A fuma namba kun dəməne Pol weyni hej, ba nane a Dufre. La, ba bole dı ni : «U nyündə, n ni, Zuyfoma musuvv kıl la pa Zezi a nyɔv? La ba dvrı tipkrə la a deyley yoməm. ²¹La ba dəməne ke n sebəla a Zuyfoma benj dvrı bunma wē bunma ba yele a zuyfoma yoro ke dugv a deyley kun bole, n bolu ba ni ka ba ti ba bu a bāŋgu, ka ba yom a zuyfoma kundu. ²²Naana v bagrı a wali konj? Ba dəməna ke n bene. ²³Ko, bagi kun v bolu n ni. Bena na la wē yere bunma pıvı ba wōna. ²⁴Yav, n la ba menti na bagi a kundu strıgam tomə nahtı, la n yırı a marı, hin ba heme ba yırı nahtı, ba da ba keptu ba nyufi. Lenı a fuma namba dvrı hɔta ke kun ba dəməne n bagrı naŋgu a wolou la, saba nkɔ gille fēfa n yommu kun a deyley bole. ²⁵Bunma ba yele a zuyfoma bunma pa a Dufre a nyɔv la Zezi seere namba kɔ, v wārgę v sebvı ba ni v humnu tıgam, ka ba wōm a kaarema hin ba kve a seyə a tooyav ni, a nyem, a kaareyma hin kufı faramsı v sıbvı, ka ba a kusey.

²⁶ Pol yaala la a bëna namba, la gu wotre fulligv dì la ba mente ba kurgi a kundu surigam naht. Dì yaa a Dufre dañj keseygu ni da dì hörç a funde kun a gille surigam kendri, la kun funde ani kama ba yoro bellt la dì wöndë kañ da ba bagı a sey.

Pol nytyäm

²⁷ A gille surigam sõyä tpe nahı kunnu yati i hibu, a Zvyfuma bunma siti Azı halmi ni na Pol a Dufre dañj keseygu nañgv yoro. Ba hüsü a fuma namba buna ba nyi dì. ²⁸ Ba yilengiri ba bolu: «Isræel fuma, hänjsi na hv! Ye na a børç ani sebölle a tigni durv, dì bolu a fuma durv ni, ke v digə, a deyley la a Dufre dañj keseygu konj durv a bindu la. Du högle mbaa bunma ba yele a zvyfuma dì zu a Dufre dañj konj ni, dì zigamsu a Dufre tige konj. ²⁹ Ke ase la, ba na Trofim, Efeezı fu dì la Pol defu domba ni a saga nañka yoro. Gukç la pa ba hunam ke Pol högle dì la ba zu a Dufre dañj keseygu nañgv yoro.

³⁰ A saga nañka durv guduge, la a fuma sure a tigni durv ba huy ba be. Ba bene nyi Pol ba fu ba tigi a Dufre dañj keseygu nañgv yoro, ba kel gu dañnyiyä wole wole. ³¹ La kunnu ba yatu ba ku Polu, Rom sõdaasu musu kõyõ hoj dömçne ke Zeruzalem guduge la. ³² A wakatu nañgv da, dì yire sõdaasu zâñgvufs kõyba la a sõdaasu, ba huy ba yau a fuma namba ga. A fuma namba kun na sõdaasu musu kõyõ nandi la dì sõdaasu namba durv, ba duge Pol pumam. ³³ Musu kõyõ nandi woromse dì pa ba nyi Pol ba sõgu dì la zögøyav hî. La dì zige: «Ani la a børç hoj? La ase dì bage?» ³⁴ La a fuma potu namba yoro, menaj bola konj menaj mu bolu konj. La a sõdaasu kõyõ nandi kun ba dey dì hörç gu nyıv, a duka nahı gille, dì pane a nyurë ba högo Pol ba yau la dì a sõdaasu gaabi tige ni. ³⁵ Pol kunnu tere a del nañgv, kala a sõdaasu namba kun zajn dì, saba, a fuma potu namba kun bagrı gaabi da ba gille. ³⁶ A fuma namba durv defa dì ni ba yilengiri ba bolu: «Ku na dì!»

Kana Pol yorbe a Zvyfuma beñ dïñja ni

³⁷ Kunnu ba yatu ba zu la Pol a sõdaasu gaabi tige nañgv ni, dì zääne a sõdaasu musu kõyõ nandi: «M dey m bo kañ wala?» Gukç ni, musu kõyõ nandi zige dì: «N nyaa a Girekife wala? ³⁸ Nkç dö Ezyptu fu ani be a saga gududəm kun ba tõnge konj, dì deboł fuma kuruba musuv nã dì nyerere dì yav la a durugra toore ni hoj wala?» ³⁹ Pol yorbe dì ni: «Mkç a Zvyfu la, m hule Tarısi Silisi halmi ni, a saga keseygu fu la mu. M zääna n la n pa mu a nyurë m wey la a fuma beñ.» ⁴⁰ A sõdaasu kõyõ nandi pane Pol a nyurë dì wey. Dì hikse a del nañgv nyuni dì zaj dì wöndë a fuma namba ni, ba durv siki sük. La dì weye la a hebrufe.

22 ¹ Dì bole: «Mu sabu la mu samba, dömc na kun m boj m sebv na ni masaq da mti faasa mu gille ni.» ² Kun ba dömcne Pol weyri a hebrufe, ba sigrey gõne gu daki. Pol bole ba ni: ³ «Mkç a zvyfu la, m hule Tarısi Silisi halmi ni, la Zeruzalem yere m hunne, Gamaliyeli le mu seböl. Dikç la hünjsu m yom v kagama deyley hal gu hänjsi. La mu bunde durv m yommu a Dufre deyley konj, mbala kana na durv wë nyaj nuj. ⁴ M warge bunma yommua a Dañsa børv konj hali ba giçr sıbı. M pane ba nyi a bëna la a këna ba ti a kasu. ⁵ A Dufre ni seyä kuruba kõyõ la a käymov beñ durv mu këseti samba la. Bakç ga m da a tura hin hünjsru ba pane nyurë, da m pa hi v sabu a Zvyfuma bunma wë Damasi, fvn m yagu da m yav nyi a nyıv patuba bunma wë deñ m dì m be la Zeruzalem ba be nyimcan ba.»

⁶ «M wëla a børv ni m worom Damasi, a fire nyu baya delej la, naadum ten a pəndigu keseygu sure a döba ni gu kil mu. ⁷ M sole sëendë la m dömcne a hilo gu bolu mu ni : "Sol, Sol, ase la kun n wargrı mu?" ⁸ M zige: «A Dañsa, nkç ani la? La dì bole mu ni: "Mkç le Zezi Nazareti børç ani n wargrı nandi." ⁹ A fuma bunma wë la mu namba na a pəndigu nañgv, la ba ba dömcne a hilo dum kun weyri la mu nañgv. ¹⁰ Gukç ni m zige: "A Dañsa, ase m tofu m bagı?" La a Dañsa bole : "Hin n

yau Daması ke deñ ba hōjsra n la kun n bagrı dırvu." ¹¹ M da ba ni kankā, a pəndigü naŋgu kun nyirige mu gille, mu yafu dombə namba nyte mu wōnde ba din mu ba tēsel Daması.

¹² A saga naŋgu yoro, bɔrɔ dum la wote ba yiti dı Ananiası, dı yommu a Dufre deley koj hājsim. La a Zuyfuma bunma wē deñ dırvu weyra dı hārey weyga. ¹³ Dı bene m ga, dı be bo mu ni: "Mu nyindı Sol, niisi!" La a wakattı naŋgu da, m niise, m ni dı. ¹⁴ Dı bole: "U kagama Dufre zōe n la dı kon da n hɔrɔ dı humnı bojey, n na Zezi a makiftı hoj la n dōmə dı hilo. ¹⁵ Ke ase la, n bagra dı kəseti sa da n sebu kun n na la kun n dōməne a duniyā fuma dırvu ni. ¹⁶ Masaŋkɔ, ase la pa n daalı? Hin, n zāa la seere a Daŋsa, n da a hem mirēləm la n wali zaabu samam. ¹⁷ Kunnu m gōne Zeruzalem, finde dum kun m bagrı a Dufre zāanam a Dufre daj keseygu naŋgu yoro, m da yub-tsam. ¹⁸ M na la a Daŋsa. La dı bole mu ni: Hun wole wole n sıri Zeruzalem saga kej ni, saba gu fuma namba ba sonta mu weymı hun n bellı wey la ba hej. ¹⁹ La m bole: "A Daŋsa, ba nyaa fée ke m yafa a Zuyfuma mentıv dāy hej ni, m patı ba nyūrī bunma pa ni a nyūrī bej ba tutı a kasu la ba svbru ba la folı. ²⁰ La kunnu ba kurvu Etieni n kəseti-sa hoj m tuge deñ; m hōjse bunma kurvı dı namba ke kun ba bagrı koj dundu mu ni haltı m soj ba baŋkaaya m hōgo. ²¹ Gučı ni a Daŋsa bole mu ni: Yau ke m tuŋgra n la fun hēy bunma ba yele a zuyfuma yoro."

Pol hōjsru ke Rom fu la dı

²² A foma namba dōməne Pol haltı gu te fun dı weye dı weyga kej. Lemı ba zanje ba hilfi ba bo: « Pa na a bɔrɔ hoj sıri a duniya ni, ku la dı ! Dı ba tofə dı fey! » ²³ Ba yilengiri ba wulsuru ba pēr̄ı ba kāsırı a hulua ba dırvu döba. ²⁴ A sədaasu kōyō nandi bole a sədaasu namba ti Pol a sədaasu gaabi tige naŋgu ni da ba svbu dı, da kaman dı wey, kun pattı ba hɔrɔ a kaŋ kun nyumı a foma pɔtu handa namba yilengiri nıu kana dı ni. ²⁵ Kunnu ba dıye Pol da ba pum dı, dı bole a sədaasu kōyō ani wote deñ nandi ni: «Na hōfu a nyūrē na pum Rome fu dı gırıw ba gure? » ²⁶ A sədaasu kōyō ani wote deñ nandi kun dōməne dı weyga naŋka, dı yaa la bo ba kōyō nandi ni: «Ase n bagrı? A bɔrɔ hoj Rome fu la! ²⁷ Kɔ, ba kōyō nandi bene bo Pol ni: «Bo mu ni, Rom fu la ni wala? » Pol bole dı ni: «Rome fu la mu. » ²⁸ Ba kōyō nandi bole Pol ni: « N ni mkɔ, a marı pɔtu n yure la n da a nyūrē n bagi Rom fu. » La Pol bole: «Mkɔ hule gučı la mu. » ²⁹ A tige ni bunma bojsu ba pum Pol namba dıge dı. La a funt nyıye ba kōyō nandi kun dı hore ke Pol Rom fu la, kunde dı da pane ba dı dı.

Kana ba hōgle Pol ba yau la a diina gırıw gitiba yığanı

³⁰ Gu wotre filligü, a sədaasu kōyō nandi kun boj dı hɔrɔ kun nyumı a zuyfuma dırı Pol naŋgu nyūrī fası, dı pane ba dıyātı Pol zəgorıv nahi, la dı yuri a Dufre ni seyə kurvuba kōyba bej, la a diina gırıw gitiba mentı-nondre naŋgu dırvu dı mentı, **23** la dı pa Pol be ba yığanı. ¹ Pol zanje dı yığa dı ye-təy a diina gırıw gitiba mentı ndondre naŋgu, la dı bo ba ni: «Mu sabu, zaa m hunne halı gu te nyarı, mu humnı hoyıla kana m yable la a Dufre. » ² La Ananiası, a Dufre ni seyə kurvuba kōyō nandi pane a nyūrī bunma wē Pol pite ni namba pum dı nyūrē. » ³ Kɔ Pol bole dı ni: «A Dufre la bellı pum ni. Nkɔ a fu ani nyarı a lalga pōvsal! N tufu yere da n gırı mu gırıw kana a deyley koj bole, la n tārı a deyley koj, kun n pa nyūrē ba pum mu. » ⁴ Binma wē Pol pite ni namba bole dı ni: «A Dufre ni seyə kurvuba nyusa hoj n tıgɔm? » ⁵ Gučı ni Pol bole: «Mu sabu, m ba hore ke a Dufre ni seyə kurvuba nyusa la dı, saba, gu wārge a Dufre tıte yoro ke: 'N ba weyra n dige yɔv ni a zaabi. » ⁶ Pol kun nyaa ke a diina gırıw gitiba mentı nondre naŋgu menaŋ a Sadusiu* la, gu menaŋ mu a Farızıē* la, dı zanje dı hilo dı bo, mu sabu: «Mkɔ a Farızıē la, a Farızıw bi la mu; kun vko a Farızıw bolu ke a siburvuba fegetrə gulle ba gıtı mu gırıw. » ⁷ Kun Pol bole kojka, a Farızıē la a Sadusiu hūse a taka la ba dombə, ba kɔrɔtu. ⁸ Ke ase la, a

Sadusiu bola: A sum ba fegetirə, a malekav go, a lejkəmfı go. A Fariziēv bine bolə i dvır wē.⁹ La a zegete hunne gu hiki. A Tavreta nyiley samba binma wē a Fariziēv sete ni namba pəməne ba bo: «Ukj ba na zaabı kā a fu hoj ni, gu dey a maleeka wala a lejkəm la wey la dī.»¹⁰ A taka naŋka kun gamse gille, sədaasu musu kōyō nandi funuge ka ba dinam Pol ba zərət, gukə la pa dī bo a sədaasu namba ni ba yırğı ba pa Pol sıri a fuma namba tilleni, ba yau la dī ba gaabi koj tige ni.¹¹ A nyire kun tere, a Danjsa pəndəte Pol ni dī bo: «Da a beni ke kana n pane mu kəseti Zeruzalem, nuj n pata mu kəseti Rom mu.»

A Zuyfuma yati kana ba kuru Pol

¹² Gu wotre filligu a Zuyfuma menaŋ sege, ba sebole ba ba dura ba ba nyorā kala ba kue la Pol.¹³ Binma segi namba kū fuma finnā.¹⁴ Ba yaa la aseyə kuruba nyufi samba, la a kāyməv ga, ba bo ba ni: «U sebole u ba dura kaj kā kala u kue la Pol.»¹⁵ Kō masanjko, na la a diina guru gitiba menti-dondre, bo na sədaasu musu kōyō nandi ni dī pa Pol be na ga, gu nyaku mbala na boŋja na zigı na hōrə dī wali nahi kuap kiap. Hali la ukə, u heməne u kendi da u ku dī zaa dī ba tere yere.»

¹⁶ La Pol ban-bi dəməne ba weyrti kun a fuma beŋ boŋ ba kibit dī ba ku koj weyga, dī yaa a sədaasu gaabi tige naŋgu ni dī yau sebu Pol ni.¹⁷ Gukə ni Pol yure sədaasu zaŋgufə kōyō dum dī bo dī ni: «Hōgə a bi seno hoj n yavla sədaasu musu kōyō nandi ga, a hilo dī hōfu dī boŋ dī sebu dī ni.»¹⁸ Sədaasu zaŋgufə kōyō nandi hōgole dī, dī yau la dī sədaasu musu kōyō nandi ga; dī bole dī ni: «A kasubti Pol la yirt mu, dī zāa mu m be la a bi hoj n ga, a hilo dī hōfu dī boŋ dī bo ni.»¹⁹ La sədaasu musu kōyō nandi nyiyē a bi nandı wōnde dī gə sooni, la dī zigı dī: «Ase n boŋ n bo mu ni?»²⁰ A bi seno nandı bole: «A Zuyfuma beŋ sege da ba be zāa ni, n pa ba bela Pol wote a guru gitiba ga, gu yākū mbala ba yata da ba zigı ba hōrə dī wali nahi ba hōrə kana la hi fasti.²¹ Ka n dəməne ba, kun kū fuma finnā la səbəl dī. Ba sebole ba ba dura ba ba nyorā kala ba kue la Pol. Masanjko, ba heməne ba kendi, nkə humni tigam da ba daalı.»²² Sədaasu musu kōyō nandi bole a bi seno nandı ni ke ka dī bo fu kā ni kun dī bole dī ni koj. La dī dvęge a bərəbi nandi dī yaba. Kana ba pane Pol yau a guverneri Feliksi ga

²³ La sədaasu musu kōyō nandı yure dī sədaasu zaŋgufə zaŋgufə kōyba namba ba hī dī bo ba ni: «Menti na sədaasu zaŋgufə hī a wolə yafuba, sundi nəfuba finpə, la fuma zaŋgufə hī a baŋsvu samba, na hemə da na sıri zaa a nyirē neveri, na yaba Sezare.²⁴ Hēmon na a sundi mu da na zaŋ pol na yau la dī a guverneri Feliksi ga la a bəəni.²⁵ La dī wārge a tite :²⁶ «Mkə Kolodu Liziası la posuru a guverneri hārēyō Feliksi.²⁷ A Zuyfuma nyiyē a bərə anı tuŋguru ni hoj yare ba ku dī, kō m bene la a sədaasu handa m hoptu dī. La m dəməne Rom fu la.²⁸ Kun m boŋ m hōrə kun pa ba dīrī dī, m yaa la dī ba diina guru gitiba menti n dontre ga.²⁹ La m kunde ba diina deyley wali ba dīyē dī. Kay dī ba bage zaabı kā kun te a sum wala a kasvu.³⁰ La ba sebe mu ni ke a Zuyfuma la segi da ba ku dī, gukə la pa a tige ni m pane ba yau la dī n ga. La m bole bunma dī dī namba ke ba yau n ga ba hūŋsu kun dī bagrı gu ba dəndə ba ni naŋku.»³¹ A sədaasu namba bage kun ba bole naŋgu. Ba zaŋe Pol la a nyirē ba yau la dī Antipatrisi.³² Gu wotre filgvə sədaasu namba hagate ba gə ba gaabi tige naŋgu ni. La ba pa a sundi samba namba tēŋgi Pol.³³ Kun ba tere Sezare dvır, ba pane a tite naŋgu a guverneri nandi ni, la ba ti Pol dī wōnde ni.³⁴ Kun a guverneri te keo a tite naŋgu dī zige Pol: «Nde halmı ni n halfı?» Pol bole: «Silisi.»³⁵ A guverneri nandi bole dī ni : «Hali bunma dīrī ni namba bene m dəməna n hilo. La dī pane a nyirē ba daa Pol Herodi wundi naŋgu yoro.

Pol dīam Feliksi yigani

24 ¹ Pol kun tere Sezare sōyā nūm belleni, a Dufre ni seyə kurba nyu sa Ananiası bene Sezare, di la a kāymoū kalley, la romeu deyley nyileysa dum ba yiti Tertulusti. Ba bene sebu a guverneri Feliksi ni Pol kun bagi gv ba dōndu ba ni. ² Ba yure Pol, la Tertulusti kurge di dūja nuj kana: «Feliksi a hārēyō, nako zambaani ni v da a bēəni handa, kun hājsal v sēende koj ni duru nako la bagi gv. ³ U dari n hārēy kon gv duru ni, a tigni duru; v posoru ni barka handa handa. ⁴ M ba boj m wargi ni, guko gille, m zāani ni, n hārēy hej gille, n dōmo m weyga a wakatu dige yoro. ⁵ U kunde a boro hoj du funvfu handa, ami bellı la a zunugəm a duniyā kon Zuyfuma duru tilleni; la diko gille Nazareti fuma sete naŋgu kōyō la. ⁶ Di nyaŋjane mbaa da du zugamsu a Dufre danj keseygu koj, la, v nyi di. [U bojse v guri di guriw kana v deyley bole. ⁷ La sōdaasv musu kōyō Liziiasi bene soj di u wōna ni la a gaabı.] ⁸ La di bole bunma dīrī Pol namba be n ga. Zigi di, la n hōta kun pa v dīrī di. ⁹ A Zuyfuma namba duru mente ba bo: «Di weyni hej a nyɔv la!»

Pol tiri faasa di gille ni Felisi yigani

¹⁰ A guverneri nandi zaŋe di wōnde di bo Pol ni ke di wey. Kō Pol bole: «M nyaa ke zaa a zenə zaagu nk̄o le v fuma bej guriw git̄o. Guko la pa mu bunde kaŋej m wey kun ba dīrī mu koj weyga n yiga ni. ¹¹ N mu ye, kun m bene Zeruzalem da m bagi a Dufre zāanam ba kū sōyā fi la hī nyaŋ. ¹² Fu kā ba na mu tige mbaa gv dum, a Dufre danj yoro dō, a zuyfuma mentuw dāy yoro dō, a saga kej yoro dō, m tiri takla la fu, wala m hūsal a saga gudugəm. ¹³ A fuma bej ba dey ba hūŋsu ni ke hun ba bolu ke mu bage hej a nyɔv la. ¹⁴ Kay, a nyɔv kun m bolu n ni le koŋka: U kagama Dufre hoj m yommu la a boro feleyju kun ba bole a wolou la naŋgu. M pane kon wārgi a deyley tte koj yoro, la kun wārgi a annabiou tura hej yoro duru a nyɔv. ¹⁵ A tamhā kun m hōfō ke a Dufre fegetrə a sibruba duru, a hārēyba la a zaabit samba duru. A tamhā naŋgu da bak̄o mu hōfō. ¹⁶ Guko la pa m timmu wotre kama m hōgō mu gille gv hājsı a Dufre, la a fumabu duru yigani. ¹⁷ Kun m sure Zeruzalem zenə zaagu belleni, m hagate m be da m pa mu dige a hārāv, la m pa a Dufre a būn-dōnɔmī hārāv. ¹⁸ Ba bene kundu mu a Dufre danj ni m hibol a gille sırtıgam tomə, ba ba kundu mu la fuma pōtu, wala la a zunugəm. ¹⁹ La Zuyfuma kalley binma sıri Azı halmı ni tugle deŋ, bak̄o la hem ba hıktı n yigani ba dī mu; hali ba hōfā kaŋ la mu. ²⁰ Wala maana bunma woyre yere bej bo a zaabit kun ba na mu bage, kunnu m yaa hıfı a diina guriw git̄iba menti n dondre yigani koj. ²¹ Haltı kaŋ dum koj dō, kun m hıke a diina guriw git̄iba namba yigani m zaŋ mu hilo m bo: A sibruba fegetrə koj, guko gille na git̄i mu guriw nyaŋ! ²² Feliksi nyaa Zezi yomde naŋgu, di kve a weyga naŋka di bo: «Sōdaasv musu kōyō Liziiasi bene be, m git̄a na weyga kej guriw. ²³ La di pane a nyirē sōdaasu zaŋgufo kōyō ni di daa Pol a kasu danj ni, la di hōlōŋju dī ni, ka di gaŋjan dī sabu ba hājsı di. ²⁴ Kun gv bage a sōyā dige Feliksi bene di la di kēŋj, di kēŋj nandi a zuyfı la, di seere Durusilli. Di tıŋge di yırı Pol be, la di dōmone di weyri a nyɔv panam Zezi a Kırıstı hoj ni weyga. ²⁵ La Pol kun zue di weyri a feley kun makı a Dufre yibre ni, a nyi-gille la a guriw hun bellı weyga, Feliksi funvuge, di bole: «Nyaŋkō n dey n yaba, m bene da a para m yita n la.» ²⁶ Di nyifa Pol pata di la a marı, guko la pa di pane ba yırı di nee wōlō di weyri la di. ²⁷ Gu zenə i hī ni, Porsıusı Festvı sojje Feliksi tige. Feliksi kun boj di bagi kun dōndu a Zuyfuma ni, di dvęe Pol a kasu danj ni.

Pol bole ke Sezari ni di yotu

25 ¹ Festusu kun tere a halmı koj ni sōyā tā ni, di sure Sezare di yau Zeruzalem. ² A seyə kuruba nyufi samba la a Zuyfuma nyufi samba yaa yırı Pol Festusu

yugant. Ba zääne la Festusu, ³dı bagi ba ni dı pa Pol be Zeruzalem. Ba da hemone kana ba bagrı ba ku Pol a bürü nyuni. ⁴La Festusu bole ba ni ke Pol wote Sezare a kasu dañ ni; la dikə gille ba tɔŋgra la dı hagati dı gɔ deñ. ⁵La dı bole: « Na kɔybä debu mu ni u yav, gu kunde a bɔrɔ hoj bage kvn zaabsu, maana ba dī dı. ⁶Festusu bage sɔya tva gu yagu fi zaka da ba ga, la dı hagatu dı gɔ Sezare. Gu wotre filgv da, dı tugle a giri gitifa naŋgu da dı giri, dı pa a nyurë ba bela Pol. ⁷Pol kvn bene, a Zuyfuma bunma suri Zeruzalem ba be namba gindèle dı la, ba dīrī a wali zaabi pɔtu, la ba ba dey ba hūŋsu ke a nyuŋ la hi. ⁸Pol yorbe ba ni: «M ba bage zaabi kā , a Zuyfuma deyley ni dɔ, a Dufre dañ keseygu koj ni dɔ, a yuŋ Sezari ni dɔ.» ⁹Festusu kvn boj dı bagi kvn döndü a zuyfuma namba ni, dı zigę Pol: «N boj n yau Zeruzalem ba giri n giri deñ mu yigani?» ¹⁰Pol bole: «A yuŋ Sezari giri gitifa yigani m wē nuŋ, la deñ mu girtu heme i giri. Nkɔ gille nyaa ke m ba bage a Zuyfuma ni zɔŋgre kā. ¹¹Maana m bage kvn zaabsu, wala a kaŋ kvn te a sum, m ba ganjja a sum; kay, kvn a nyuŋ kā go hin ba dīrī mu hej dvrı ni, fu kā ba dey dı tu mu ba wōnde ni. M boŋe a yuŋ Sezari giri mu giri!» ¹²Kɔ Festusu, kvn dı weye la dı segelba, dı yorbe dı ni: «N bole n boŋe n yau Sezari ga, n yaga dı ga.»

A yuŋ Agripa la Berenisi mu boŋse ba dɔmɔ Pol

¹³Sɔyā kaluley naŋgu belleni, a yuŋ Agripa la dı weymey Berenisi bene Sezare da ba posu Festusi. ¹⁴A yuŋ Agripa la Berenisi kvn tugle Festusi ga ba tɔŋgu gille, Festusi weye Pol weyga a yuŋ Agripa nandi ga. Dı bole: «A bɔrɔ dum la woyre yere kvn Feliksi duge a kasu dañ nt. ¹⁵Kunnu m yaa Zeruzalem a Dufre ni seyä kurba nyufi samba la a Zuyfuma käymoŋ bene wey dı weyga mu ga, ba zääne mu la, m giri dı giri gu bagi a sum. ¹⁶La m bole ba ni, Rom samba manu dɔ, ba giri fu giri ba kendı, zaa ant ba dīrī nandi ba huke bunma dīrī namba yigani da dı tu faasa dı gille nt. ¹⁷Gukɔ la pa ba debu mu ni ba be yere. Gu wotre filgv da m tugle a giri gitifa naŋgu, m bo ba bela a bɔrɔ nandi. ¹⁸Bunma dīrī namba kvn bene, a zaabiun hun m kone ba dīrā dı la nahı ba ba degle mbaa gu dum. ¹⁹Ba dīyē dı la kvn zuru la ba diina, la a bɔrɔ dum ant ba yiti Zezi, ani sibu, la Pol bolu dı feyfu. ²⁰Kun m b̄ey kana m gitte a wali koj kana, m zigę Pol wala dı boj dı yau Zeruzalem da ba giri dı deŋ a wali koj nyuni. ²¹La Pol bole dı boŋe a yuŋ keseyo Sezari giri dı giri. Gukɔ la pa m pa ba h̄öḡ dı a kasu dañ ni dɔm, halla m patı ba yav la dı a yuŋ Sezari yigani.» ²²Agripa bole Festusi ni: «Mkɔ mu boj m dɔmɔ a bɔrɔ hoj.» Festusi bole: «Wote n dɔmɔna dı la!» ²³Gu wotre fillgıv naŋgu Agripa la Berenisi bene la dubey kesey, ba zu a giri gitifa dañ naŋgu yoro, sɔdaasu musu musu nyufi samba la a saga kɔybä kilfu ba. Festusi pane a nyurë ba bela Pol. ²⁴Kɔ Festusi bole: «A Yuŋ Agripa la nakɔ bunma wē yere la hv, na ni a bɔrɔ hoj: dikɔ nyuni a Zuyfuma handa bene na mu, Zeruzalem la yere mu, ba bo dı ba hemet dı gɔ dı fey. ²⁵Mkɔko, m hɔre dı ba bagę kaŋ kā kvn tofu ba ku dı. La kvn dı gille bole dı boŋe Sezari giri dı giri, m bole m pata dı yau Sezari ga. ²⁶M go kaŋ kā ke koj da m wārgri a yuŋ Sezari ni dı waluma hej furo ni. Gukɔ la pa m pa dı be na yigani; la kvn kū nkɔ a yuŋ Agripa yigani, kvn patı m da a zigiu nahı belleni kvn m wārgri. ²⁷M yeləm ni, pa ba yav la a kasubı a yuŋ keseyo hoj ga m ba hūŋse kvn dı bage gu go bi.»

Pol bısrı a yuŋ Agripa yigani dı wali

26 ¹Agripa bole Pol ni: «N h̄öfv a nyurë n wey n weyga.» Kɔ Pol zaŋe dı wōnde la dı bo: ²«A Yuŋ Agripa, mu bunde döndü handa kvn m da nyau, da m tu faasa m gille ni n yigani a dīŋa hun a Zuyfuma bej dīrī mu hej dvrı furo ni. ³Nkɔko n nyaa ba kunduu la ba takav dvrı fası. Gukɔ gille, m zāanı ni n ku n bunde n dɔmɔ mu. ⁴A Zuyfuma* bej dvrı nyaa mu feyley zaa m gındı ni, ba nyaa kana m feye zaa a kurgəm ni, Zeruzalem la mu digę la tilleni. ⁵Ba nyaa mu zaa kvn tɔŋgu, ba

bojka ba dey ba pa gu kəseti, m bage a farizi, m wē a fuma bunma kū ba yommu v digə diina namba yoro. ⁶ La masan, ba wē mu giram ni kun m tiri tāmhā a aadit kun a Dufre bage v kagama gille. ⁷ U digəmə dāy fi la ba hī nahī wōllu a Dufre ni, a fire la a nyirē durv ba ba dugra, ba daalı dī aadit nañgu hiboləm. A Yōu Agripa, a tāmhā nañgu gille a zuyfuma dīe mv. ⁸ Nakə a Zuyfuma, ase la pa na ba boj na pa a nyov ke a Dufre fegetri a suburuba? ⁹ Mkə gille bage kana bagri durv m da m sumgv Nazareti bərə Zezi seere. ¹⁰ Gukö m bage Zeruzalem. Mkə gille kele a nyov patuba handa a kasu dañt ni; a Dufre ni seyə kuruba nyufi samba ga m da gu nyirē. La kunnu ba kurv ba m hōjse ke ba kuam nahī hārēy. ¹¹ M yafu a zuyfuma mentiv dāy nahī durv ni, da m wargi a nyov patuba namba, la m kaman ba, ba tugom a seere koj. Mu bunde huta la ba handa, kala m zūrī mbaa halı a sagni wōnti ni m wargri ba. ¹² Niñ ni, a *Dufre seyə kurba nyufi samba* pane mv a nyirē la a deyla m yav Daması. ¹³ La dōmōna, a yōu, a bərv ni, a fire nyu baña wakati, a pəndigü keseygu, kun gaabi kū a fire pəndigü sure a dōba ni gu sumbu mu la mu yafu domba. ¹⁴ U durv sole sēende. La m dōmōne a hilo gu bolu mv ni la a hebrufe: Sol! Sol! A se la, la n wargri mv? Sebu mv ni, a kaarey dey gu vaki gu dañsa gete? ¹⁵ M zige: A Dañsa, ani la ni? La a Dañsa bole: Mkə le Zezi ani n wargri. ¹⁶ Masañkə, hun n hikl. M pəndetē n ni, m zō ni m tigi, da n bagı mu wələ, n bagra mu kəseti sa da n pa kana n na mv, la kun m bellı hōjsu ni hej kəseti. ¹⁷ M daala n la la a zuyfuma la bunma ba yele a zuyfuma bunma tulleni m tōngru ni bej, ¹⁸ da n ligeti ba yiba ba pa mkə a nyov ba siri a yuku ni ba be a pəndigü ni, la ba dugv a Seytaant ba be a Dufre ga, ba da ba walt zaabi yaafa, la ba da a hōle la bunma körötü hōle ni a Dufre ni bej. ¹⁹ A Yōu Agripa, zaa gukə ni, m ba tā a naam kun siri a dōba ni nañgu. ²⁰ La m te fee Damasi fuma ni dōm, la Zeruzalem, la Zude halmi durv la bunma ba yele a zuyfuma, ke ba tugati a humni ba zāa ba walt zaabi yaafa la ba wəl a tomə hun hōjsuru ba tugate a humni. ²¹ Gukö gille, a Zuyfuma nyiyē mu a Dufre dañt keseygu koj yoro da ba ku mv. ²² La a Dufre hājse mu halı gu te nyar, m fēyfu m hifv a talsv la a yuba yigani m pati mu kəseti. Kay m ba bole kaj sərgu kā halı kun a annabiou la Muusa bole ke gu bella bagı dō; ²³ kun ba bole ke gu te la tilay a Kırıstı hoj wargi, la dī stib la dī bagi ani fendri dī fegeti kkk, la dī pa vəkə a Zuyfuma digə la bunma ba yele a zuyfuma a pəndigü.»

Pol bojə Agripa pa Zezi a nyov

²⁴ Kun Pol weyri nuj dī tiri faasa dī gille ni, Festusı zañe dī hilo dī bo: «Pol, n kie! N hōram pōtu hej la hagatı ni a kiisə.» ²⁵ Pol bole Festusı nt: «Festusı a hārēyō, m ba kie; m nyaa mu yığa la a nyov weyni la huni hōfı a bi m weyri. ²⁶ A Yōu Agripa nyaa hej durv ni, gukə la pa m weyri la a beni dī yigani, ke ase la, m püräm ke kaj kā ba sume dī ni, kun gu ba hērige gu bagı gille. ²⁷ A Yōu Agripa, n pane a annabiou a nyov? M nyaa n pane ba a nyov.» ²⁸ Kə a yōu Agripa bole Pol nt: «Dige da la fēy, la n pa m hagatı a nyov patı.» ²⁹ La Pol bole: «Gu bagra wole wole we, wala gu tōngra, m bojə, halt gu soje a Dufre ni, maana nkə ten ten dō koy, la bunma dōmən mu nyay bej durv, na hagatı mbala kana m wē nuj, a zəgəyav hej tigi i hole. ³⁰ A yōu Agripa, a guverneri Festusı, Berenisi la bunma durv la ba tufu a guri gitifa nañgu hunne,

³¹ Kun ba siti, ba bolə dombə ni: «A bərə hoj ba bagé kaj kā kun te ba ku dī wala ba ti dī a kasu.» ³² Agripa bole Festusı nu: «U da dey v dugv a bərə hoj, maana dī ba bole dī bojə dī yav a yōu keseyo Sezari ga.»

Pol yabrey Rom

27 ¹ Kun ba tige a humni ke a hi ni v zuru v yav Itali, ba te la Pol la kasvbu kaltiley dummu sədaasv zañgvəf kōyō wōnde ni, dī seere Zuliusı, a sədaasv

bunma wollo Rom yav keseyo namba sete ni di wē. ² A saga kun ba yiti Adramiti kej hi ni v zue, a hi koj hemē gu yav Azi halmi sagni hun wē a yisa nyurē ni hej; la Masedoni bōrō la wote la hu, di seere Arisitarki di siti Tesaloniki ni. ³ Gu wotre filgu v tere Sidç̄. Zuliusi bagri Pol ni a hārēy, di pane di a bōrō di yav na di folbə da di da ba hānsam. ⁴ Kun v stre deñ, v zeñge (labe) Sipuru a hem tulle sēende fun deleñ a saru ba pōtuya, saba a saru la hemsrū hu. ⁵ U kēke yisa koj kun wē Silisi la Pamfili pite, la v tere Mira Lisi halmi ni. ⁶ Deñ, a sōdaasu zañgufo kōyō nandi kunde Alezandri hi kun yagu Itali, la di te hu gu yoro. ⁷ Sōyā zaagu v bage a hem hej nyuni v yafu dige dige, v na warge handa la v te Kinidi pite ni. Kun a saru nañgu gillé v yabey gillé, v labé Kireti a hem tilleni fun deleñ a saru ba pōtuya, v yav a sēende wole kun ba yiti Salmone deleñ. ⁸ Kun v labé a yisa nañgu la a kañeyna handa, v tere a tige fun ba yiti «A hiu hifau henn», Laze saga pite ni. ⁹ Kun v zañe a wakati handa nañgu gillé, gondo la a yigant a hem nyuni hagatē a walı kun funufū, saba a suuma wakati gonde. Guk̄o la pa Pol sebru hi samba ni dōomde, di bole: ¹⁰ «Mu folbə, m niñ ke a bōrō koj ba bagra gu ba benela a yebla la a murusey handa, a hi koj la gu degerey hej ten ten do la mbaa uk̄o gillé puma. ¹¹ La a sōdasu zañgufo kōyō nandi kun pane a hi nañgu doruba la gu dañsa nandi a nyov kū Pol weygā. ¹² Kun daki mv, a hiu hifufa nañgu tugorey ba hārēyā a wure wakati. Guk̄o la pa, kun kū a pōtumi a hi nañgu fuma ni duru bole ba siri deñ, ba tim ba te Fenisi, a hiu hifufa hun wē Kreti, gu a musufe a fire solfə, a zaranjfe a fire solfə ba tugo deñ a wure wakati nañgu.

A sarv zamde hinnam a yisa nyuni

¹³ A sarvjā halhal la zu ga siti a musufe ga febru, gu pa hi samba namba fuma hōnam ke ba humni tigam nahi dara a yiga. Ba tige a kosuv dubey nyiyā gofu samba la ba gondo ba (labu) zeñgi Kireti pite pite ba yagu. ¹⁴ Gu bage dige, a saru bete kun ba yiti a zaranjfe a nyimde saru, stre Kireti saga nañgu ni gu be la a gaabi. ¹⁵ Kun a saru nañgu hemsrū a hi nañgu gillé gu ba dey gu yaba, la v duge a saru nañgu zañ hu. ¹⁶ U zeñge a hem tilleni sēendēja kun ba yiti Koda pite pite. La la a warga pōtu v deyse a hemkotoj boneñej nañka. ¹⁷ Kunnu a hi samba namba zañe a hi biñj nañka ba ti a hi nañgu yoro ba dīs gu la la a yonfi. La kun ba funu ka a hi nañgu wuri Libi hīlav dōla ni gillé, ba yirige a hi nañgu salau ba duvḡu a saru nañgu yagu la gu. ¹⁸ Gu wotre filgu, kun a saru nañgu fēyfū gu febru la a gaabi, gu wargri hu handa, a hi samba namba zue la ba yirgi gu degrey ba durv a yisa nañgu yoro. ¹⁹ A finde tāandigū koj, ba gillé wōna ba fōge kun hānsri a hi nañgu yabrey ba du hi a yisa yoro. ²⁰ Sōyā zaagu a fire yibre, la a wōrtyābu durv ba narā, la a saru nañgu fēyfū gu febru la a gaabi. Kendigi kendigi vbole v humni ni v ba kōrā. ²¹ Gu tōnge v ba de kañ kā. La Pol hunne dt hik̄i a fuma beñ tilleni di bo: «Mu folbə na da hemē na soñ kun m da bole na ni ka na siri Kreti koj. Lent, a yebla la a murusel hej ba teta hu. ²² La masanjko da na a beni: ke ase la mbaa fu dum na yoro pōmde ba meyra, a hi koj da la meyri. ²³ A nyirē koj a Dufre ani halfu mv, la ani ni m wollo nandi tūnje dt maleeka mv ga. ²⁴ Di bole mv ni: «Pol ka n fungu, tulay n hifa Sezari yugani. Nk̄o gillé, mk̄o a Dufre hoptr̄a a fuma bunma wē a hi koj yoro durv. ²⁵ Guk̄o gillé, mu folbə da na a beni; m hōole mv Dufre, Di bagra kana di bole mv ni. ²⁶ Kay, a hi koj yaga duvḡu hu hem tilleni a sēende nyuni.»

²⁷ A sarv nañgu kun zañe hu, v wē a yisa kun ba yiti *Adiriatiki koj nyuni, gu nyirēmə fi la i nāandigū nañgu le, a nyirē tilleni deleñ a hi dañsama namba hōname ke v worom a sēende. ²⁸ Ba due a yondo kun ni ba diyē a kañ dubeygu ba mey a hem nahi tumey ba ye. La ba kunde a hem nahi tumey metiyav fintā la i pē la. Ba yaa yugani dige, ba meyē kōynde, la ba kunde i tumey metiyav sofe la i tva la. ²⁹ Kun ba funu ka a hi nañgu yav pum a hem yoro pelli ni, kōsuv dubey nā a nyiyā gofu samba

ı difu a zəgərəv nı a hi samba namba due belleni ı yav banjsı, la ba tufu ba turi kəhə a wotre filam nı.³⁰ La, a hi samba namba bojə ba huy ba dugu a hi nañgv. Ba yirge a hi bijə nañka a yisa koj yoro, gu bagi mbala ba yata ba banjsı a kəsvü dubey a nyiyā kıçja kıçja samba ı dū la a zəgərəv a hi koj yigani.³¹ Pol bole a sədaasv kőyő la a sədaasv namba ni: «Hali a fuma bej ba fəyē a hi koj yoro na ba kőrə.»³² Gukö ni a sədaasv namba kote a hi bijə nañka yondfi ba dugu ga, ga dəəgiri.

³³ Ba daalt halla a wotre fillt, Pol zääne a fuma namba durv ke ba dt, la di bolu: «Ye gu le, kun na daalt a sarv koj nyiyām, nyaq le gu səyā fi la ı nā, la nuj da na woyre, na ba de kañ kā.³⁴ Kō m zäänt na na di, ke ase la na boj a diu da na hərgü. Fu kā na ni mbaa nyu kőyfe ga dum ba suma.»³⁵ Kun di bole koñka, di zañe a buuru, di posu a Dufre barka ba durv yigani, la di kegem gu di zu a diu ni.³⁶ Gukö ni ba da a benti, ba durv di.³⁷ U durv a fuma zangufəv hī la finpē la ba hərv (276) la hu a hi nañgv yoro.³⁸ Kunnu ba durv de ba hiri, ba zañe a alkama ba du a yisa yoro nañgv da ba pa a hi nañgv huysi

A hi wəgam

³⁹ Kun a wotre file, a hi samba ba hore a səende nañgv, la ba niə a yisa nañgv nyirē ni a tige, ba tigu a humnı ba yaga hıgal a hi nañgv deñ, gu deyka.⁴⁰ Ba dityäte a zəgəyav hun dūfu la a kəsvü dubey nyiyā gofı samba a ba dugu a yisa yoro, ba həlgü a hi kumaturiga nañka yondfi. Gukö belleni, ba pane a hi yigani pərgu keseygu nañgu zaj dəba, ba dugu a hi nañgu a sarv ni, da gu yav la gu a yisa nyirē tige nañgv ni.⁴¹ La a hi nañgu yaa la nəgə a hılaña dəle a hem wolə hī tullenı gu yigani nañgv wərvı gu ba dey gu gondo. A sarv hūse a hem soy nahı ı pum a hi nañgu nyeerē la gaabi kala gu wəge.⁴² A sədaasv namba tige a humnı ba kura a kasubu namba, kun patı ka mbaa fu dum ba ni be gal di kō.⁴³ La a sədaasv zangufəv kőyő nandi kun boj di hoptu Pol, di ba sojə ba ni. Di pane a nyirē bunma dey a galam namba fendi ba zu a hem nahı ni ba gal ba sırı ba sele.⁴⁴ La a fuma bunma fəy namba galla la a pongolə, wala hun fəy a hi nañgv ni. La nuj ba durv sırı a hem hej ni la a bəəni.

Pol kun bage Maltı a hem tille səende koj ni

28¹ Kunnu v tere a hem tille səende nañgv la a bəəni, v dəməne ke Maltı le gu seere.² A səende fuma bagi hu ni a hārēy handa. A vinnə kun nerı a wu wə gulle ba nyigale a hanı v la ba durv menti v kil hi v waalt.³ Pol da kāase a zangulv habtre da di tı hi a hanı ni. La a homey nahı gulle a pāyırı sırı a zangulv nahı yoro gu dum di wənde gu lerengiri.⁴ A səende nañgv fuma kun na a pāyırı nañgv gu lerengiri Pol wənde ni, ba bole dombə ni: «Həndi, a bərə hoj a fuma kurç la. Di kōe a yisa koj ni, la a Dufre gırıv ba boj ı dugu di fey.»⁵ La Pol misę a pāyırı nañgv di tı a hanı nahı yoro, di fəy di hıfu kañ kā go di.⁶ Ba nyifa ba narā di mərge wala di sole a tige ni. La kun gu təngə ba ni kañ kā go di, ba tugate a humnı la ba zue la ba bolu ke a dufre dum la.»⁷ Fon v wə le nañgv pite ni, anı fendi a səende nañgv ni tige la wote. Dikə nandi seere le «Pibilius.» Di sojə hu la v yirige di nyuni mbala di folbə v bage səyā tā deñ.⁸ A wakatı nañgv a kıl-homou la a pandipandit la həfv Pibiliusı nandi sa. Pol yaa la di ga, di tiki di wəna di nyuni, di zää di ni a Dufre di yergi di bāatey nahı.⁹ Gukö belleni, a səende nañgv bāataw sərba mu bene Pol ga, la di yergə ba.¹⁰ A fuma namba dubsole hu la a dubey zaka. La kun v yagv ba pane hu la kun hem la a bərə nañgv durv ni.

Pol sırı Maltı di yagv Rom

¹¹ Pilav tā ni, v zue Alezandri hi kun ba yutı «Dıəskirisi.» A hi nañgv tugle a hem tille saga kej ni, a wure wakatı nañgv durv.¹² U tere Sirakuzı v bagi deñ səyā tā.¹³ U sırı v yom a hem nyirē nyirē v yav te Rezio. Gu wotre filgv a müsüfe sarv hunne,

v bagi s̄ṣya hī la v te Puzol. ¹⁴ U kunde dej a nyɔv patiba, la ba zāane hu la v tugo la ba s̄ṣyā pē. La niŋ, v yaa Rom. ¹⁵ A nyɔv patuba binma wē Rom kun dōmōne v wē a bōru ni v bellı dvr̄u, ba bene hemsv hu halı a tigni hun ba yiti Apiusi yaga, la fv̄n ba yiti Balba Yitifeu Tā. Pol kun na ba, di pose a Dufre barka, di bünde kaŋſi gv̄ daki . ¹⁶ Kun v tere Rom, s̄odaasu zaŋguſ kōȳ hoŋ panə Pol a nyirē di tugo wāni, s̄odaaga dum daalı di.

Pol tūrī fēe a hilo Rom

¹⁷ Pol kun tere Rom s̄ṣyā tā ni di yire a zuyfuma yuba yuba di menti. Kun ba mente, di bole ba ni: «Mu sabu m ba yeye v digə ni, m ba yeye v kagama hulv n kundu ni. La la gv̄ dvr̄u ba nyiyē mu la ba ti Rom samba wōna ni ba ti mu a kasu zaa Zeruzalem. ¹⁸ Kun ba gire mu giri ba bojse ba dugu mu, saba ba ba na mu ni zaabi kā kun pati ba ku mu. ¹⁹ La a Zuyfuma kun ba soŋe gille, gv̄ te tilay mu ni m zāa ba yau la mu Sezari ga. Kay kaŋ dō wē m la mu digə beŋ tilleni. ²⁰ Koŋ gille m yure na da m na na, la m wey la na. A tamhā kun lsrayel gunda tūrī tamhā naŋgu gille ba s̄oŋe mu la a zogorō koŋ.» ²¹ Guko ni a Zuyfuma yuba namba bole: «U ba na tite kā kun sırt Zude halmı ni gu be yere gv̄ weyri n weyga. Fu kā mu ba bene yere di be wey n weyga zaabi. ²² U boŋə nk̄o gille sebu hu ni kun n hvnam na bōru koŋ ni, saba v nyaa ke a tigni dvr̄u ba tār̄i a bōru kun n yommu koŋ.» ²³ Ba pane Pol a funde kun ba bellı di ga. A funde naŋgu kun tere ba yaa Pol daŋ handa. Pol weye la ba zaa wotre kala a z̄y. Di tike a deyley hun a Dufre pane Moyzi la annabio tura di fayati ba, di sebu ba ni a Dufre halmı hilo. Di hōŋse ba la ke Zezi a Kırıstı hilo koŋ le a nyɔv. ²⁴ Ba giɔr̄o soŋe di weyni hun di weye nahı, giɔr̄o mu ba soŋe hi. ²⁵ La kun ba yatt ba yaba, ba ba make la dombə Pol bole ba ni da: «A Dufre leŋkəm hōfū a nyɔv kun i pane annabio Ezay bo na kagama ni a weyni hej; ²⁶ «Yau a foma beŋ ga, la n bo ba ni: Na dōmōna la na dinna, la na ba fayatra . Na yelə la na yiba, la na ba narā. ²⁷ Ke ase la a foma beŋ buna tinjeyə,

ba fte ba dinna,
ba sumbe ba yuba,
kun pati ka ba yiba na,
ka ba dinna dōmō,
ka ba buna hōr̄o hi,
we ba tugatrı a humni

ba ye m ga, m pa ba kō.» ²⁸ Pol bole kōyndede: «Hōr̄o na ke a Dufre tūŋge a hoptəm hilo dōndvuḡ koŋ a digə wōni yoro, la bakç dōmōna gv̄ la.» ²⁹ [Pol kunnv weye a weyni hej di kendi, a zuyfuma namba yable. Ba weye a wali koŋ weyga handa ba la dombə tilleni.] ³⁰ Zenə hī, Pol tugle a daŋ naŋgu ni, di yiti gv̄ ni a marī. Di sontu binma bellı narā di dvr̄u. ³¹ Di da tura fēe a Dufre halmı, la di sebəllv a foma kun zuru la a Daŋsa Zezi Kırıstı hilo la a beni, gaŋjanam kā go.